

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 14. travnja 2021.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2018/0191 (COD)

14148/1/20
REV 1

EDUC 451
JEUN 136
SPORT 51
SOC 819
RELEX 1022
RECH 530
CADREFIN 462
IA 121
CODEC 1372
PARLNAT 153

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet: Stajalište Vijeća u prvom čitanju s ciljem donošenja UREDBE
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavi programa Unije za
obrazovanje i osposobljavanje, mlade i sport Erasmus+ te o stavljanju
izvan snage Uredbe (EU) br. 1288/2013
-Vijeće usvojilo 13. travnja 2021.

UREDBA (EU) .../...
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od ...

**o uspostavi programa Unije za obrazovanje i osposobljavanje,
mlade i sport Erasmus+ te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1288/2013**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 165. stavak 4. i članak 166. stavak 4.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija²,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom³,

¹ SL C 62, 15.2.2019., str 194.

² SL C 168, 16.5.2019., str 49.

³ Stajalište Europskog parlamenta od 28. ožujka 2019 (još nije objavljeno u Službenom listu) i stajalište Vijeća u prvom čitanju od 13. travnja 2021. (još nije objavljeno u Službenom listu). Stajalište Europskog parlamenta od ... (još nije objavljeno u Službenom listu).

budući da:

- (1) Ulaganja u mobilnost u svrhu učenja za sve osobe, neovisno o njihovu podrijetlu i dostupnim sredstvima, te u suradnju i razvoj inovativnih politika u području obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta ključna su za izgradnju uključivih, povezanih i otpornih društava te za očuvanje konkurentnosti Unije, što je još važnije u kontekstu brzih i drastičnih promjena do kojih dolazi zbog tehnološke revolucije i globalizacije. Osim toga, takvim se ulaganjima doprinosi i jačanju europskog identiteta i vrijednosti te demokratičnijoj Uniji.

- (2) U Komunikaciji od 14. studenoga 2017. naslovljenoj „Obrazovanjem i kulturom jačati europski identitet” Komisija je predstavila svoju viziju o uspostavljanju do 2025. europskog prostora obrazovanja u kojemu granice ne koče učenje. U toj se komunikaciji iznosi vizija Unije u kojoj je boravak u drugoj državi članici radi studija i učenja, u bilo kojem obliku ili okruženju, postao standard, u kojoj se uvriježilo da ljudi osim materinskog govore još dva jezika i u kojoj ljudi imaju snažan osjećaj europskog identiteta te su svjesni europske kulturne baštine i njezine raznolikosti. U tom je kontekstu Komisija naglasila potrebu za osnaživanjem dokazanog i provjerenog Programa Erasmus+ za sve kategorije koje su već njime obuhvaćene i potrebu da u programu sudjeluju i polaznici s manje mogućnosti.

- (3) Važnost obrazovanja, osposobljavanja i mladih za budućnost Unije odražava se u Komunikaciji Komisije od 14. veljače 2018. naslovljenoj „Nov, moderan višegodišnji financijski okvir za Europsku uniju koja učinkovito ostvaruje svoje prioritete nakon 2020.“. U toj je komunikaciji naglašeno kako je potrebno ispuniti obveze koje su države članice preuzele na Socijalnom sastanku na vrhu za pravedna radna mjesta i rast održanom u Göteborgu 17. studenoga 2017., među ostalim i potpunom provedbom europskog stupa socijalnih prava koji su 17. studenoga 2017. svečano proglasili i potpisali Europski parlament, Vijeće i Komisija¹ i njegova prvog načela koji se odnosi na obrazovanje, osposobljavanje i cjeloživotno učenje. U toj je komunikaciji naglašena potreba za jačanjem mobilnosti i razmjena, među ostalim i u okviru znatno osnaženog, uključivog i proširenog programa Erasmus+, na što je Europsko vijeće pozvalo u zaključcima od 14. prosinca 2017.

¹ SL C 428, 13.12.2017., str. 10.

- (4) U prvom načelu europskog stupa socijalnih prava utvrđuje se da svi imaju pravo na kvalitetno i uključivo obrazovanje, osposobljavanje i cjeloživotno učenje kako bi održali i stekli vještine s pomoću kojih mogu u cijelosti sudjelovati u društvu i uspješno uči na tržište rada. U europskom stupu socijalnih prava jasno se ističe važnost kvalitetnog ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja te važnost osiguravanja jednakih mogućnosti za sve.
- (5) U Deklaraciji iz Bratislave, potpisanoj 16. rujna 2016., čelnici 27 država članica istaknuli su svoju odlučnost da se mladima pruže bolje mogućnosti. U Rimskoj deklaraciji potpisanoj 25. ožujka 2017. čelnici 27 država članica te Europskog vijeća, Europskog parlamenta i Europske komisije obvezali su se da će raditi na Uniji u kojoj se mladima pruža najbolje obrazovanje i osposobljavanje i u kojoj oni mogu studirati i pronaći posao diljem kontinenta te koja čuva našu kulturnu baštinu i promiče kulturnu raznolikost.

- (6) U izvješću Komisije od 31. siječnja 2018. o evaluaciji programa Erasmus+ sredinom programskog razdoblja (2014.–2020.) uspostavljenog Uredbom (EU) br. 1288/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹ („Program za razdoblje 2014.–2020.”) potvrđeno je da je stvaranje jedinstvenog programa za obrazovanje i osposobljavanje, mlade i sport rezultiralo znatnim pojednostavnjenjem, racionalizacijom i sinergijom u upravljanju tim programom, ali je zaključeno da su potrebna daljnja poboljšanja kako bi se dodatno konsolidirala postignuća u pogledu učinkovitost Programa za razdoblje 2014.–2020. Tijekom savjetovanja o toj evaluaciji sredinom provedbenog razdoblja i savjetovanja o budućem programu, države članice i dionici apelirali su na to da se osigura kontinuitet opsega, strukture i mehanizama provedbe programa Erasmus+ te su pozvali na niz poboljšanja, primjerice da se program Erasmus+ učini uključivijim, jednostavnijim i lakše izvedivim za korisnike. Države članice i dionici izrazili su i svoju punu potporu u vezi s tim da program Erasmus+ ostane integriran te da se temelji na paradigmi cjeloživotnog učenja. U Rezoluciji od 2. veljače 2017. o provedbi programa Erasmus+² Europski parlament pozdravio je integriranu strukturu Programa za razdoblje 2014. – 2020. i pozvao Komisiju da u potpunosti iskoristi dimenziju tog programa koja se odnosi na cjeloživotno učenje, i to podupiranjem i poticanjem međusektorske suradnje u okviru programa Erasmus+ . Države članice i dionici istaknuli su i potrebu za daljnjim jačanjem međunarodne dimenzije programa Erasmus+.

¹ Uredba (EU) br. 1288/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o uspostavi programa „Erasmus+”: programa Unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport i stavljanju izvan snage odluka br. 1719/2006/EZ, 1720/2006/EZ i 1298/2008/EZ (SL L 347, 20.12.2013., str. 50.).

² SL C 252, 18.7.2018., str. 31.

- (7) Tijekom otvorenog javnog savjetovanja u 2018. o financiranju sredstvima Unije u područjima vrijednosti i mobilnosti potvrđeni su ključni zaključci izvješća o evaluaciji Programa za razdoblje 2014. – 2020. sredinom programskog razdoblja te je naglašena potreba za time da budući program bude uključiviji, da se nastavi usmjerenost na prioritete u vezi s unaprjeđenjem sustavâ obrazovanja i osposobljavanja i na jačanje prioriteta u pogledu poticanja europskog identiteta, aktivnog građanstva i sudjelovanja u demokratskom životu.
- (8) U Komunikaciji od 2. svibnja 2018. naslovljenoj „Moderan proračun Unije koja štiti, osnažuje i brani: višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027.” Komisija je pozvala na više ulaganja u ljude i veću usmjerenost na mlade u sljedećem financijskom okviru. U toj je komunikaciji Komisija prepoznala da je program Erasmus+ jedna od najpoznatijih uspješnica Unije. U Komunikaciji od 27. svibnja 2020. naslovljenoj „Proračun EU-a za provedbu europskog plana oporavka” Komisija je prepoznala ulogu koju program Erasmus+ ima u jačanju otpornosti Unije i u odgovaranju na socioekonomske izazove. Također je potvrdila svoju predanost znatnom jačanju programa Erasmus+. Time bi se većem broju osoba omogućilo da se presele u drugu zemlju radi učenja ili rada te bi se omogućilo da se program usredotoči na uključivost i dopiranje do većeg broja osoba s manje mogućnosti.

- (9) U tom je kontekstu potrebno uspostaviti Erasmus+, program Unije za obrazovanje i osposobljavanje, mlade i sport („Program”) koji će naslijediti Program za razdoblje 2014.–2020. Integriranu prirodu Programa za razdoblje 2014.–2020., kojim se obuhvaća učenje u svim kontekstima, bilo formalnom, neformalnom ili informalnom, te u svim fazama života trebalo bi ojačati kako bi se poticali fleksibilni načini učenja zahvaljujući kojima osobe mogu steći i unaprijediti svoje znanje, vještine i kompetencije koje su im potrebne za osobni razvoj te za suočavanje s izazovima 21. stoljeća i što bolje iskorištavanje mogućnosti koje ono nudi.
- (10) Program bi trebalo uspostaviti na razdoblje od sedam godina kako bi se njegovo trajanje uskladilo s trajanjem višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje od 2021. do 2027. utvrđenog u Uredbi Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093¹ („VFO za razdoblje 2014.–2020.”).
- (11) Program bi trebao imati mogućnosti da još više doprinese provedbi ciljeva i prioriteta politika Unije u područjima obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta. Usklađen pristup cjeloživotnog učenja od presudne je važnosti za uspješno nošenje s različitim promjenama s kojima se osobe suočavaju tijekom života. Takav bi pristup trebalo poticati djelotvornom međusektorskom suradnjom. Unaprjeđenjem takvog pristupa Program bi trebao biti blisko povezan s općim strateškim okvirom za suradnju u pogledu politika Unije u područjima obrazovanja i osposobljavanja i mladih, što obuhvaća programe politika za škole, visoko obrazovanje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje te obrazovanje odraslih, te bi se njime istodobno trebale jačati postojeće i razvijati nove sinergije s drugim povezanim programima i područjima politika Unije.

¹ Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027. (SL L 433 I , 22.12.2020., str. 11.).

- (12) Program je jedan od ključnih elemenata u uspostavi europskog prostora obrazovanja. Nadovezujući se na Komunikaciju od 14. studenoga 2017. naslovljenu „Obrazovanjem i kulturom jačati europski identitet” Komisija je u Komunikaciji od 30. rujna 2020. o uspostavi europskog prostora obrazovanja do 2025. podsjetila da program Erasmus+ i dalje ima ključnu ulogu u ostvarenju ciljeva kvalitetnog i uključivog obrazovanja, osposobljavanja i cjeloživotnog učenja te u pripremi Unije za suočavanje s digitalnom i zelenom tranzicijom. Programom bi se trebalo moći doprinijeti sljedećem strateškom okviru za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja te ažuriranom Programu vještina za Europu za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost utvrđenom u Komunikaciji Komisije od 1. srpnja 2020. uz zajedničko zalaganje za stratešku važnost koju vještine, ključne kompetencije i znanje imaju u očuvanju radnih mjesta i podupiranju rasta, konkurentnosti, inovacija i socijalne kohezije, u skladu s Preporukom Vijeća od 22. svibnja 2018¹. Programom bi se trebalo doprinijeti provedbi Akcijskog plana za digitalno obrazovanje uspostavljenog u Komunikaciji Komisije od 30. rujna 2020. naslovljenoj „Akcijski plan za digitalno obrazovanje 2021.–2027. – Ponovno određivanje obrazovanja i osposobljavanja za digitalno doba”. Programom bi se trebalo odgovoriti na potrebu za digitalnom preobrazbom sektora obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta. Program bi ujedno trebao poslužiti kao potpora državama članicama u postizanju ciljeva Pariške deklaracije od 17. ožujka 2015. o promicanju građanstva i zajedničkih vrijednosti slobode, snošljivosti i nediskriminacije putem obrazovanja.

¹ Preporuka Vijeća od 22. svibnja 2018. o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje (SL C 189, 4.6.2018., str. 1.).

- (13) U skladu sa strategijom Europske unije za mlade za razdoblje 2019.–2027.¹, koja predstavlja okvir za europsku suradnju u području mladih za razdoblje 2019. – 2027., na temelju Komunikacije Komisije od 22. svibnja 2018. naslovljene „Uključivanje, povezivanje i osnaživanje mladih: nova strategija EU-a za mlade”, Programom bi trebalo podupirati visokokvalitetan rad s mladima, alate i sustave za osposobljavanje osoba koje rade s mladima, vrednovanje neformalnog i informalnog učenja te kvalitetne pristupe osnaživanju organizacija mladih. Programom bi trebalo podupirati uključiv i širi dijalog EU-a s mladima, čiji se prioriteti temelje na potrebama mladih.
- (14) Programom bi se trebao uzeti u obzir relevantni plan rada Europske unije u području sporta, koji predstavlja okvir za suradnju na razini Unije u području sporta. Trebalo bi osigurati dosljednost i komplementarnost između relevantnog plana rada Europske unije u području sporta i djelovanja u području sporta koja se podupiru Programom. Posebno se treba usredotočiti na sport na lokalnoj razini, uzimajući u obzir važnu ulogu koju sport ima u promicanju tjelesne aktivnosti i zdravog načina života, međuljudskih odnosa, socijalne uključenosti i ravnopravnosti. Programom bi trebalo podupirati mobilnost u svrhu učenja osoblja u sportu, osobito sportu na lokalnoj razini. I osoblje u sportu koji nije na lokalnoj razini, uključujući osoblje s dvojnomo karijerom – u sportu i izvan njega – može povećati učinak učenja i prijenos znanja za osoblje i organizacije lokalne zajednice. Stoga bi se Programom trebale podupirati i prilike za mobilnost u svrhu učenja osoblja u sportu koji nije na lokalnoj razini ako bi se njihovim sudjelovanjem ostvarile koristi za sport na lokalnoj razini. Programom bi se trebalo doprinijeti promicanju zajedničkih europskih vrijednosti putem sporta, dobrog upravljanja i integriteta u sportu, održivog razvoja te obrazovanja, osposobljavanja i stjecanja vještina u području sporta i putem sporta. Nefitnim sportskim događanjima koja se podupiru Programom trebali bi se ostvariti europska dimenzija i učinak.

¹ SL C 456, 18.12.2018., str. 1.

- (15) Programom bi se trebalo moći poduprijeti bilo koje studijsko područje, a njime bi se posebno trebalo doprinositi jačanju inovacijskog kapaciteta Unije, i to podupiranjem aktivnosti kojima se osobama pomaže u stjecanju znanja, vještina, kompetencija i stavova koji su im potrebni u studijskim područjima ili poljima usmjerenima na budućnost, kao što su znanost, tehnologija, inženjerstvo, umjetnost i matematika (STEAM), klimatske promjene, zaštita okoliša, održivi razvoj, čista energija, umjetna inteligencija, robotika, analiza podataka, dizajn i arhitektura te digitalna i medijska pismenost. Inovacije se mogu poticati svim djelovanjima mobilnosti u svrhu učenja i suradnje, neovisno o tome upravlja li se njima izravno ili neizravno.
- (16) Sinergijom s programom Obzor Europa uspostavljenim Uredbom (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća¹⁺ („Obzor Europa”) trebalo bi se osigurati da se kombinirani resursi Programa i programa Obzor Europa upotrebljavaju za podupiranje aktivnosti namijenjenih jačanju i modernizaciji europskih visokih učilišta. Programom Obzor Europa, prema potrebi, dopunjavat će se potpora Programa inicijativi „Europska sveučilišta” u okviru razvoja nove zajedničke, integrirane dugoročne i održive strategije u području obrazovanja, istraživanja i inovacija. Zahvaljujući sinergiji s programom Obzor Europa doprinijet će se poticanju integracije obrazovanja i istraživanja, osobito na visokim učilištima.

¹ Uredba (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća od ... o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013 (SL L..., ..., str. ...).

⁺ SL: Molimo umetnuti u tekst broj Uredbe iz dokumenta ST 7064/2020 (2018/0224(COD)) te umetnuti u bilješku broj, datum, naslov i upućivanje na SL za tu uredbu.

- (17) Nove tehnologije i tehnologije u nastajanju nude znatne mogućnosti za učenje i razmjenu te su se pokazale posebno važnima tijekom pandemije bolesti COVID-19. Uz fizičku mobilnost u svrhu učenja, koje je i dalje temeljno djelovanje Programa, trebalo bi promicati i virtualne formate, kao što je virtualno učenje, kako bi se fizička mobilnost u svrhu učenja dopunila ili poduprla, kako bi se ponudile smislene mogućnosti učenja osobama koje se ne mogu fizički preseliti u zemlju koja nije njihova zemlja boravišta ili kako bi se poticale razmjene s pomoću inovativnih formata učenja. Ako je to relevantno, Programom bi trebalo promicati virtualnu suradnju. Komisija bi trebala osigurati da se, ako je to moguće i primjereno, alati za virtualno učenje razvijeni u okviru Programa stave na raspolaganje široj javnosti.
- (18) Pri ispunjavanju ciljeva Programa trebalo bi postići veću uključivost tako da se poveća sudjelovanje osoba s manje mogućnosti. Sudjelovanje osoba s manje mogućnosti u Programu može se povećati s pomoću niza mjera, kao što su bolje i ciljanije informiranje, komunikacija, savjetovanje i pomoć, pojednostavnjeni postupci, fleksibilniji oblici mobilnosti u svrhu učenja te suradnja s malim organizacijama, pogotovo s novim organizacijama i organizacijama lokalne zajednice koje izravno rade s učenicima i polaznicima u nepovoljnom položaju svih dobnih skupina. Važno je uvidjeti da su niske razine sudjelovanja osoba s manje mogućnosti izazvane različitim uzrocima i da ovise o različitim kontekstima. Stoga bi unutar okvira na razini Unije za takve mjere čiji je cilj povećanje sudjelovanja osoba s manje mogućnosti trebalo izraditi akcijske planove uključivanja, prilagođene ciljnim skupinama i specifičnim okolnostima u svakoj državi članici.

- (19) U nekim slučajevima osobe s manje mogućnosti vjerojatno će iz financijskih razloga rjeđe sudjelovati u Programu, bilo zbog svojeg ekonomskog položaja ili zbog toga što bi njihova konkretna situacija dovela do viših troškova sudjelovanja, što je često slučaj s osobama s invaliditetom. U takvim bi se slučajevima njihovo sudjelovanje moglo olakšati ciljanom financijskom potporom. Stoga bi Komisija trebala osigurati uspostavu takvih mjera financijske potpore, među ostalim s pomoću moguće prilagodbe iznosa bespovratnih sredstava na nacionalnoj razini. Dodatni troškovi povezani s mjerama za olakšavanje uključivanja ne bi smjeli biti razlog za odbijanje prijave.
- (20) Kako bi Program bio pristupačniji novim organizacijama i organizacijama s manjim administrativnim kapacitetom te kako bi bio lakše izvediv za korisnike, trebalo bi poduzeti niz mjera u cilju pojednostavnjenja postupaka Programa na razini provedbe. Stoga bi sustavi informacijske tehnologije u okviru Programa trebali biti prilagođeni korisnicima i pružati jednostavan pristup mogućnostima koje se nude u okviru Programa. Jednako tako, postupci uspostavljeni radi provedbe Programa trebali bi biti dosljedni i jednostavni te bi u vezi s njima trebale biti dostupne visokokvalitetne mjere potpore i informacije. U tu bi svrhu trebalo organizirati redovite sastanke mreže nacionalnih agencija.

- (21) U Komunikaciji od 14. studenoga 2017. naslovljenoj „Obrazovanjem i kulturom jačati europski identitet” Komisija je naglasila ključnu ulogu koju obrazovanje, kultura i sport imaju u promicanju aktivnog građanstva i zajedničkih vrijednosti među najmlađim generacijama. Jačanje europskog identiteta i poticanje aktivnog sudjelovanja pojedinaca i civilnog društva u demokratskim procesima od ključne je važnosti za budućnost Europe i demokratskih društava. Odlazak u inozemstvo radi studiranja, učenja, osposobljavanja i rada ili sudjelovanja u aktivnostima mladih i sportskim aktivnostima doprinosi jačanju europskog identiteta u svojoj raznolikosti. Njime se jača osjećaj pripadnosti kulturnoj zajednici i potiče međukulturno učenje, kritičko mišljenje i aktivno građanstvo među osobama svih dobnih skupina. Osobe koje sudjeluju u aktivnostima mobilnosti u svrhu učenja trebale bi se angažirati u svojim lokalnim zajednicama i u lokalnim zajednicama zemlje domaćina kako bi podijelile svoje iskustvo. Programom bi trebalo podupirati aktivnosti povezane s jačanjem svih aspekata kreativnosti u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih, kao i aktivnosti povezane s poboljšanjem ključnih kompetencija.
- (22) Programom bi se trebala podupirati samo djelovanja i aktivnosti kojima bi se mogla ostvariti europska dodana vrijednost. Pojam europske dodane vrijednosti treba tumačiti u širem smislu i on se može pokazati na razne načine, primjerice ako su djelovanja ili aktivnosti transnacionalne prirode, posebice u pogledu mobilnosti u svrhu učenja i suradnje usmjerene na postizanje održivog sistemskog učinka, ako se njima dopunjuju drugi programi i politike na nacionalnoj i međunarodnoj razini te na razini Unije ili potiče sinergija s tim programima i politikama ili ako se djelovanjima doprinosi djelotvornom iskorištavanju instrumenata Unije za transparentnost i priznavanje.

- (23) Trebalo bi osnažiti međunarodnu dimenziju Programa i nastojati ponuditi više mogućnosti za mobilnost u svrhu učenja, suradnju i dijalog o politikama s trećim zemljama koje nisu pridružene Programu. Nadovezujući se na uspješnu provedbu međunarodnih aktivnosti u sektorima visokog obrazovanja i mladih u okviru prethodnih programa u području obrazovanja i osposobljavanja i mladih, aktivnosti međunarodne mobilnosti u svrhu učenja trebalo bi proširiti na druge sektore, poput strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te sporta. Kako bi se povećao učinak tih aktivnosti, važno je unaprijediti sinergiju između Programa i instrumenata Unije za vanjsko djelovanje, kao što su Instrument za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju, uspostavljen uredbom Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju - Globalna Europa te o izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke br. 466/2014/EU Europskog parlamenta i Vijeća i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2017/1601 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 480/2009 te Instrument predpristupne pomoći (IPA III), uspostavljen uredbom Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA III). Instrumentima Unije za vanjsko djelovanje trebalo bi nastojati pružiti više mogućnosti, pogotovo za pojedince i organizacije iz trećih zemalja koje nisu pridružene Programu, i pri tome posebno podupirati izgradnju kapaciteta u tim zemljama, razvoj vještina i međuljudske razmjene te ujedno pružiti više prilika za suradnju, mobilnost i dijalog o politikama.

- (24) Osnovni ustroj Programa 2014.–2020., koji je bio podijeljen na tri poglavlja, odnosno obrazovanje i osposobljavanje, mladi i sport, te je bio strukturiran oko tri ključna djelovanja pokazao se uspješnim te bi ga trebalo zadržati. Trebalo bi uvesti poboljšanja radi pojednostavnjenja i racionalizacije djelovanja koja se podupiru Programom. Također je potrebno osigurati stabilnost i kontinuitet u pogledu načina upravljanja i provedbe. Ukupno bi barem 75 % proračuna Programa trebalo izvršavati u okviru neizravnog upravljanja nacionalnih agencija. To obuhvaća djelovanja kao što su mobilnost u svrhu učenja u svim područjima obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta, te partnerstva za suradnju, među ostalim mala partnerstva u području obrazovanja i osposobljavanja i mladih. Ako je to primjereno, trebalo bi uspostaviti posebne mehanizme za izravno upravljanje za djelovanja koja obuhvaćaju mreže na razini Unije i europske organizacije u okviru ključnih djelovanja 2 i 3, ne uključujući mala partnerstva.
- (25) U okviru Programa trebalo bi provesti niz djelovanja s ciljem podupiranja mobilnosti u svrhu učenja, suradnje među organizacijama i ustanovama, razvoja politika i suradnje, kao i djelovanja Jean Monnet. Ovom bi Uredbom trebalo utvrditi ta djelovanja i njihove opise, uključujući i aktivnosti koje bi se mogle provesti u okviru tih djelovanja tijekom programskog razdoblja.

- (26) Programom bi se trebale osnažiti postojeće mogućnosti za mobilnost u svrhu učenja, posebice u onim sektorima u kojima bi se Programom mogla ostvariti najveća učinkovitost, kako bi se proširio doseg takvih mogućnosti i odgovorilo na visoku neispunjenu potražnju. To bi posebice trebalo postići povećanjem i olakšavanjem mobilnosti u svrhu učenja za studente, učenike, polaznike obrazovanja odraslih i polaznike strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, kao što su naučnici i pripravnici, među ostalim u svrhu usavršavanja i prekvalifikacije. Osobe koje su nedavno stekle diplomu i osobe koje su nedavno stekle kvalifikaciju strukovnog obrazovanja i osposobljavanja trebale bi moći sudjelovati u mobilnosti u svrhu učenja. Sudjelovanje osoba koje su nedavno stekle diplomu trebalo bi se temeljiti na objektivnim kriterijima te bi trebalo osigurati jednako postupanje. Mogućnosti mobilnosti u svrhu učenja za mlade koji sudjeluju u aktivnostima neformalnog učenja također bi trebalo proširiti kako bi se obuhvatilo više mladih. Mobilnost osoblja u području obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta također bi trebalo ojačati, s obzirom na njezin utjecaj poluge. Mogućnosti za mobilnost u svrhu učenja trebale bi biti različitim oblicima, uključujući pripravništvo, naukovanje, razmjene mladih, školske razmjene, poučavanje ili sudjelovanje u aktivnostima stručnog usavršavanja, a trebale bi se temeljiti na specifičnim potrebama različitih sektora. Programom bi se trebala podupirati kvaliteta mobilnosti u svrhu učenja, uključujući kvalitetu na temelju načela utvrđenih u Preporuci Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006.¹ i preporukama Vijeća od 28. lipnja 2011.², 20. prosinca 2012.³, 15. ožujka 2018.⁴, 26. studenoga 2018.⁵ i 24. studenoga 2020.⁶

¹ Preporuka Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o transnacionalnoj mobilnosti unutar Zajednice za potrebe obrazovanja i izobrazbu (SL L 394, 30.12.2006., str. 5.).

² Preporuka Vijeća od 28. lipnja 2011. Mladi u pokretu — promicanje mobilnosti mladih u svrhu učenja (SL C 199, 7.7.2011., str. 1.).

³ Preporuka Vijeća od 20. prosinca 2012. o vrednovanju neformalnog i informalnog učenja (SL C 398, 22.12.2012., str. 1.).

⁴ Preporuka Vijeća od 15. ožujka 2018. o europskom okviru za kvalitetna i učinkovita naukovanja. (SL C 153, 2.5.2018., str. 1.).

⁵ Preporuka Vijeća od 26. studenoga 2018. o promicanju automatskog uzajamnog priznavanja kvalifikacija visokog obrazovanja i srednjoškolskog obrazovanja i osposobljavanja te ishoda razdoblja učenja u inozemstvu (SL C 444, 10.12.2018., str. 1.).

⁶ Preporuka Vijeća od 24. studenoga 2020. o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost (SL C 417, 2.12.2020., str. 1.).

- (27) U skladu s vizijom istinskog europskog prostora obrazovanja, Programom bi također trebalo poticati mobilnost u svrhu učenja i razmjene te promicati sudjelovanje studenata u obrazovnim, kulturnim i sportskim aktivnostima, i to podupiranjem digitalizacije postupaka, s pomoću, primjerice, inicijative za uvođenje europske studentske iskaznice. Komisija bi u tom kontekstu trebala razviti inicijativu za uvođenje europske studentske iskaznice, posebice za studente koji sudjeluju u Programu. Inicijativa za uvođenje europske studentske iskaznice mogla bi biti važan korak u ostvarenju mobilnosti u svrhu učenja za sve, jer bi se njome visokim učilištima omogućilo da šalju i primaju više studenata u svrhu razmjena uz istodobno daljnje povećanje kvalitete mobilnosti studenata u svrhu učenja, a zatim i jer bi se njome olakšao pristup studenata raznim uslugama, kao što su knjižnica, prijevozi smještaj, prije njihova fizičkog dolaska u ustanovu u inozemstvu.
- (28) Programom bi se trebalo poticati sudjelovanje mladih u demokratskom životu Europe, među ostalim podupiranjem aktivnosti koje doprinose građanskom odgoju i obrazovanju te projekata sudjelovanja namijenjenih tome kako bi se mladi uključili i naučili sudjelovati u civilnom društvu, čime se podiže svijest o europskim zajedničkim vrijednostima, uključujući temeljna prava, te europskoj povijesti i kulturi, okupljanjem mladih i donositelja odluka na lokalnoj i nacionalnoj razini te na razini Unije, i doprinošenjem procesu europske integracije.

- (29) Oslanjajući se na evaluaciju i daljnji razvoj inicijative DiscoverEU koja je pokrenuta 2018. kao pripremno djelovanje, Programom bi se mladima trebalo pružiti više mogućnosti da putem iskustva učenja u inozemstvu otkriju sva europska odredišta. Mladima, a posebno onima s manje mogućnosti, trebalo bi dati priliku za prvo, kratkoročno iskustvo putovanja Europom, pojedinačno ili u skupini, u sklopu informalnih ili neformalnih obrazovnih aktivnosti čiji je cilj potaknuti njihov osjećaj pripadnosti Uniji i omogućiti im otkrivanje njezine kulturne i jezične raznolikosti. Sudionike bi trebalo birati na temelju jasnih i transparentnih kriterija. Provedbena tijela trebala bi promicati mjere kojima se osigurava da inicijativa DiscoverEU bude uključiva i zemljopisno uravnotežena, u smislu dodijeljenih putnih propusnica i država članica koje se posjećuju, te kojima se podupiru aktivnosti s izraženom dimenzijom učenja. U tom pogledu Programom bi trebalo promicati i odabir manje posjećenih država članica i perifernih regija, i to s pomoću ciljanih mjera kao što su aktivnosti širenja informacija, informativni sastanci prije odlaska i događanja za mlade. Ako željeznički prijevoz nije dostupan ili je vrlo nepraktičan, trebalo bi razmotriti i druga prijevozna sredstva, posebno uzimajući u obzir specifičnu situaciju na odredištu. Inicijativom DiscoverEU trebalo bi nastojati izgraditi veze s relevantnim lokalnim, regionalnim, nacionalnim i europskim inicijativama, kao što su Europska prijestolnica kulture, Europska prijestolnica mladih, Europska volonterska prijestolnica i Zelena europska prijestolnica.

- (30) Učenje jezika doprinosi međusobnom razumijevanju i mobilnosti unutar i izvan Unije te su jezične kompetencije ključne životne i radne vještine. Stoga bi Programom trebalo unaprijediti učenje jezika, uključujući prema potrebi nacionalne znakovne jezike, među ostalim s pomoću šire upotrebe internetskih alata jer e-učenje može imati dodatne prednosti za učenje jezika u pogledu pristupa i fleksibilnosti. Istodobno je važno da višezječniost bude među ključnim načelima provedbe Programa kako bi se osigurao širok i uključiv pristup Programu.
- (31) Programom bi se trebale podupirati mjere kojima se poboljšava suradnja među ustanovama i organizacijama koje djeluju u području obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta, prepoznajući time temeljnu ulogu institucija i organizacija u omogućavanju pojedincima da steknu znanje, vještine i kompetencije koje su im potrebne u svijetu koji se mijenja te pomažući time institucijama i organizacijama da primjereno ostvare svoj potencijal za inovacije, kreativnost i poduzetništvo, posebice u digitalnom gospodarstvu.
- (32) U svojim zaključcima od 14. prosinca 2017. Europsko vijeće pozvalo je države članice, Vijeće i Komisiju da nastave s nizom inicijativa za podizanje europske suradnje u području obrazovanja i osposobljavanja na novu razinu, među ostalim poticanjem uspostave inicijative „Europska sveučilišta” do 2024., koja se sastoji od mreža u koje bi se pristupom odozdo prema gore povezala sveučilišta diljem Unije. U svojim zaključcima od 28. lipnja 2018. Europsko vijeće pozvalo je na poticanje suradnje među sektorima istraživanja, inovacija i obrazovanja, među ostalim putem inicijative Europska sveučilišta. Programom bi se trebala poticati ta Europska sveučilišta u cilju izrade zajedničkih dugoročnih strategija za visokokvalitetno obrazovanje, istraživanje i inovacije te usluge za društvo.

- (33) U Izjavi iz Brugesu od 7. prosinca 2010. o pojačanoj europskoj suradnji u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju za razdoblje 2011.–2020. poziva se na potporu izvrsnosti u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju za pametan i održiv rast. U Komunikaciji od 18. srpnja 2017. naslovljenoj „Jačanje inovacija u europskim regijama: Strategije za otporni, uključivi i održivi rast“, Komisija je pozvala države članice na povezivanje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja s inovacijskim sustavima u okviru strategija pametne specijalizacije na regionalnoj razini. Programom bi se trebali omogućiti načini na koje se može odgovoriti na te zahtjeve i pružiti potpora razvoju transnacionalnih platformi centara izvrsnosti u strukovnom obrazovanju integriranih u lokalne i regionalne strategije za održiv rast, inovacije i konkurentnost. Ti centri izvrsnosti trebali bi djelovati kao pokretači kvalitetnih strukovnih vještina u kontekstu sektorskih izazova te istodobno podupirati opće strukturne promjene i socioekonomske politike u Uniji.
- (34) Korisnicima prilagođene internetske platforme i alati za virtualnu suradnju mogu imati važnu ulogu u podupiranju ostvarenja politika u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih u Uniji. Za veću upotrebu aktivnosti virtualne suradnje Programom bi se trebala poticati sustavnija i dosljednija upotreba internetskih platformi poput mreže eTwinning, platforme *School Education Gateway*, elektroničke platforme za obrazovanje odraslih u Europi, Europskog portala za mlade i internetske platforme za visoko obrazovanje te, prema potrebi, svih dodatnih internetskih platformi koje bi se mogle uspostaviti u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih.

- (35) U skladu s relevantnim okvirima i alatima Unije, Programom bi se trebalo doprinijeti olakšavanju transparentnosti i priznavanja kompetencija, vještina i kvalifikacija te prijenosu bodova ili skupova ishoda učenja kako bi se poticalo osiguravanje kvalitete te kako bi se poduprlo vrednovanje neformalnog i informalnog učenja, upravljanje vještinama i usmjeravanje. U tom pogledu Programom bi se trebala pružati i potpora kontaktnim točkama i mrežama na nacionalnoj razini i na razini Unije kojima se olakšavaju transeuropske razmjene i razvoj fleksibilnih načina učenja među različitim područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih te u formalnom i neformalnom kontekstu. Program bi trebao pružiti potporu i Bolonjskom procesu.
- (36) Programom bi se trebao mobilizirati potencijal bivših sudionika Programa Erasmus+ i podupirati povezane aktivnosti, posebice aktivnosti Erasmus+ mreže bivših studenata, ambasadora i vršnjaka (Europeers), potičući ih da promoviraju Program s ciljem povećavanja sudjelovanja.

- (37) Kako bi se osigurala suradnja s drugim instrumentima Unije i potpora drugim politikama Unije, mogućnosti za mobilnost u svrhu učenja trebale bi se nuditi osobama iz različitih sektora, poput javnog i privatnog sektora, poljoprivrede i poduzetništva, kako bi stekli iskustvo učenja u inozemstvu koje im u bilo kojoj fazi života omogućuje da se razvijaju i na osobnoj razini, posebice razvijanjem svijesti o svojem europskom identitetu i razumijevanja europske kulturne raznolikosti, kao i na profesionalnoj razini, među ostalim stjecanjem vještina koje su relevantne za tržište rada. Program bi trebao predstavljati polaznu točku za Unijine programe transnacionalne mobilnosti sa snažnom dimenzijom učenja, pojednostavnjenjem ponude takvih programa za korisnike i one koji sudjeluju u tim aktivnostima. Trebalo bi olakšati razvoj projekata u okviru Programa. Trebalo bi uspostaviti posebne mjere kako bi se promotorima projekata u okviru Programa pomoglo da se prijavljuju za bespovratna sredstva ili razvijaju sinergiju dobivanjem potpore iz fondova kohezijske politike te iz programa povezanih s migracijama, sigurnošću, pravosuđem i građanstvom, zdravljem, medijima i kulturom te volontiranjem. Kvalitetnim projektnim prijedlozima koji se zbog proračunskih ograničenja ne mogu financirati u okviru Programa trebala bi se moći dodijeliti oznaka „pečat izvrsnosti” na temelju ograničenog skupa kriterija. Oznakom „pečat izvrsnosti” prepoznaje se kvaliteta prijedloga i pojednostavnjuje traženje alternativnih izvora financiranja u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj uspostavljenog uredbom Europskog parlamenta i Vijeća o Europskom fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu („Europski fond za regionalni razvoj”) ili u okviru Europskog socijalnog fonda plus uspostavljenog uredbom Europskog parlamenta i Vijeća o Europskom socijalnom fondu plus (ESF+) („Europski socijalni fond plus”).

- (38) Važno je poticati poučavanje, učenje i istraživanje o pitanjima europske integracije uključujući buduće izazove i mogućnosti Unije te promicati raspravu o tim pitanjima uz potporu u okviru djelovanja Jean Monnet u području visokog obrazovanja i u drugim područjima obrazovanja i osposobljavanja, posebice osposobljavanjem učitelja i nastavnika te osoblja. Poticanje europskog osjećaja pripadnosti i angažiranosti posebno je važno s obzirom na izazove u vezi sa zajedničkim vrijednostima na kojima se Unija temelji i koje su dio zajedničkog europskog identiteta te s obzirom na to da građani pokazuju slabu angažiranost. Programom bi se i dalje trebalo doprinosti razvoju izvrsnosti studija europske integracije. Primjereno je da se napredak ustanova koje se financiraju u okviru djelovanja Jean Monnet u ostvarivanju ciljeva Programa redovito prate i ocjenjuju. Trebalo bi poticati razmjenu između tih ustanova i drugih ustanova na nacionalnoj ili transnacionalnoj razini, uz potpuno poštovanje njihove akademske slobode.

- (39) Imajući na umu važnost borbe protiv klimatskih promjena u skladu s obvezama Unije u pogledu provedbe Pariškog sporazuma donesenog u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama¹ i postizanja ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, ovim se Programom želi doprinijeti uključivanju djelovanjâ u području klime i ostvarivanju općeg cilja da se 30 % proračunskih rashoda Unije namijeni potpori klimatskih ciljeva. U skladu s europskim zelenim planom kao nacrtom za održivi rast, djelovanjima u okviru ove Uredbe trebalo bi poštovati načelo „nenanošenja štete” bez mijenjanja temeljnog obilježja Programa. Tijekom provedbe Programa trebala bi se utvrditi i uspostaviti relevantna djelovanja te će se ponovno procijeniti u kontekstu relevantnih postupaka evaluacija i preispitivanja. Primjereno je također mjeriti relevantna djelovanja kojima se doprinosi klimatskim ciljevima, uključujući one namijenjene smanjenju učinka Programa na okoliš.

¹ SL L 282, 19.10.2016., str. 4.

- (40) Ovom Uredbom utvrđuje se financijska omotnica za Program, koja predstavlja primarni referentni iznos u smislu točke 18. Međuinstitucijskog sporazuma od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava¹, za Europski parlament i Vijeće tijekom godišnjeg proračunskog postupka. Ta financijska omotnica obuhvaća iznos od 0,5 milijardi EUR u stalnim cijenama iz 2018. u skladu sa Zajedničkom izjavom Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije od 16. prosinca 2020. o jačanju posebnih programa i prilagodbi temeljnih akata².
- (41) U okviru osnovne omotnice za djelovanja kojima trebaju upravljati nacionalne agencije u području obrazovanja i osposobljavanja, trebalo bi odrediti raščlambu minimalne dodjele za sljedeće sektore kako bi se zajamčilo da se kritičnom masom odobrenih sredstava postignu očekivana ostvarenja i rezultati u svakom od tih sektora: visoko obrazovanje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje, školsko obrazovanje te obrazovanje odraslih.

¹ SL L 433 I, 22.12.2020., str. 28.

² SL C 444 I, 22.12.2020., str. 1.

- (42) Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća¹ („Financijska uredba”) primjenjuje se na Program. Financijskom uredbom utvrđuju se pravila o izvršenju proračuna Unije, među ostalim pravila o bespovratnim sredstvima, nagradama, nabavi, neizravnom upravljanju, financijskim instrumentima, proračunskim jamstvima, financijskoj pomoći i nadoknadi troškova vanjskim stručnjacima.
- (43) Vrste financiranja i načini provedbe na temelju ove Uredbe trebali bi se odabrati na osnovi toga koliko je njima moguće postići specifične ciljeve djelovanja i ostvariti rezultate uzimajući u obzir posebice troškove kontrola, administrativno opterećenje i očekivani rizik u pogledu neusklađenosti. Pri tom odabiru trebalo bi razmotriti upotrebu jednokratnih iznosa, jediničnih troškova i paušalnih stopa te financiranja koje nije povezano s troškovima iz članka 125. stavka 1. Financijske uredbe. Kako bi se osigurala djelotvorna i održiva provedba delegiranih zadaća upravljanja, proračunska sredstva dodijeljena za provedbu djelovanja kojima upravljaju nacionalne agencije trebala bi biti popraćena odgovarajućom potporom za operativne troškove nacionalnih agencija u obliku naknade za upravljanje. Pri provedbi Programa trebalo bi poštovati načela transparentnosti, jednakog postupanja i nediskriminacije kako su utvrđena u Financijskoj uredbi.

¹ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1).

- (44) Treće zemlje koje su članice Europskoga gospodarskog prostora mogu sudjelovati u programima Unije u okviru suradnje uspostavljene Sporazumom o Europskom gospodarskom prostoru¹, kojim se predviđa provedba programâ na temelju odluke donesene na temelju tog sporazuma. Treće zemlje također mogu sudjelovati na temelju drugih pravnih instrumenata. U ovu bi Uredbu trebalo unijeti posebnu odredbu kojom se od trećih zemalja zahtijeva da dodijele odgovornom dužnosniku za ovjeravanje, Europskom uredu za borbu protiv prijevара (OLAF) i Revizorskom sudu potrebna prava i potreban pristup koji se zahtijevaju za sveobuhvatno izvršavanje njihovih ovlasti. Potpuno sudjelovanje trećih zemalja u Programu trebalo bi biti podložno uvjetima utvrđenima u posebnim sporazumima kojima je obuhvaćeno sudjelovanje dotične treće zemlje u Programu. Štoviše, potpuno sudjelovanje podrazumijeva obvezu uspostavljanja nacionalne agencije i upravljanja nekim djelovanjima Programa u okviru neizravnog upravljanja. Pravni subjekti iz trećih zemalja koje nisu pridružene Programu trebali bi moći sudjelovati u nekim djelovanjima u okviru Programa, kako je utvrđeno u programu rada i pozivima na podnošenje prijedloga koje objavljuje Komisija. Pri provedbi Programa u obzir bi se mogli uzeti posebni aranžmani u pogledu sudjelovanja pravnih subjekata iz europskih mikrodržava.

¹ SL L 1, 3.1.1994., str. 3.

- (45) S obzirom na članak 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i u skladu s Komunikacijom Komisije od 24. listopada 2017. naslovljenom „Jače i obnovljeno strateško partnerstvo s najudaljenijim regijama EU-a” Programom bi se trebala uzeti u obzir posebna situacija tih najudaljenijih regija kako je navedeno u tom članku. Trebalo bi poduzeti mjere za povećanje sudjelovanja najudaljenijih regija u svim djelovanjima, među ostalim putem financijske potpore, ako je to relevantno, za mobilnost u svrhu učenja. Trebalo bi poticati razmjene i suradnju u području mobilnosti među osobama i organizacijama iz tih regija i trećih zemalja, posebice njihovih susjednih zemalja. Takve bi se mjere trebale redovito pratiti i evaluirati.
- (46) Na temelju Odluke Vijeća 2013/755/EU¹, pojedinci i subjekti s boravištem odnosno poslovnim nastanom u prekomorskim zemljama ili područjima prihvatljivi su za financiranje, podložno pravilima i ciljevima Programa i mogućem režimu koji se primjenjuje na državu članicu s kojom su relevantna prekomorska zemlja ili relevantno prekomorsko područje povezani. Ograničenja uzrokovana udaljenošću tih zemalja ili područja trebala bi se uzeti u obzir pri provedbi Programa. Sudjelovanje tih zemalja i područja u Programu trebalo bi pratiti i redovito evaluirati.

¹ Odluka Vijeća 2013/755/EU od 25. studenoga 2013. o pridruživanju prekomorskih zemalja i područja Europskoj uniji („Odluka o prekomorskom pridruživanju”) (SL L 344, 19.12.2013., str. 1.).

- (47) U skladu s Financijskom uredbom Komisija bi trebala donijeti programe rada i o tome obavijestiti Europski parlament i Vijeće. U programima rada trebale bi se utvrditi mjere potrebne za njihovu provedbu u skladu s općim i specifičnim ciljevima Programa, kriteriji za odabir i dodjelu bespovratnih sredstava te svi drugi potrebni elementi. Programi rada i sve njihove izmjene trebali bi se donijeti provedbenim aktima u skladu s postupkom ispitivanja.
- (48) Kako bi se procijenio napredak i omogućila poboljšanja provedbe Programa, Komisija bi trebala provesti međuevaluaciju Programa. Toj međuevaluaciji trebala bi biti priložena i završna evaluacija Programa za razdoblje 2014.–2020., a relevantne pouke iz te evaluacije trebale bi također biti uključene u međuevaluaciju. Uz ocjenu ukupne djelotvornosti i uspješnosti Programa, osobito je važno da se međuevaluacijom temeljito ocijeni provedba novih inicijativa te uspostavljenih mjera uključivanja i pojednostavnjenja. Ako je to potrebno, Komisija bi na temelju međuevaluacije trebala podnijeti zakonodavni prijedlog za izmjenu ove Uredbe. Komisija bi sve evaluacije trebala dostaviti Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija.

- (49) Na temelju stavaka 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.¹ trebalo bi provesti evaluaciju ovog Programa na temelju informacija prikupljenih u skladu sa specifičnim zahtjevima u pogledu praćenja, izbjegavajući pritom administrativno opterećenje, osobito za države članice, i prekomjerne propise. Stoga odredbe donesene putem povezanih delegiranih akata ne bi smjele dovesti do znatnog dodatnog opterećenja za države članice. Zahtjevi u pogledu praćenja trebali bi uključivati posebne, mjerljive i realne pokazatelje koji se mogu mjeriti tijekom vremena kako bi poslužili kao temelj za evaluaciju učinaka Programa na terenu.
- (50) Trebalo bi na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini osigurati odgovarajuće obavješćivanje, promidžbu i širenje informacija o mogućnostima i rezultatima djelovanja koja se podupiru u okviru Programa i u obzir bi trebalo uzeti glavne ciljne skupine u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta te, prema potrebi, širok raspon drugih ciljnih skupina, kao što su službe za profesionalno usmjeravanje i zapošljavanje, kulturne organizacije, poduzeća i zaklade. Aktivnosti obavješćivanja, promidžbe i širenja informacija trebale bi se oslanjati na sva provedbena tijela Programa, te bi, kada je to relevantno, trebale imati potporu drugih relevantnih dionika. Nadalje, Komisija bi trebala redovito surađivati sa širokom rasponom dionika, uključujući organizacije koje sudjeluju u Programu, tijekom cijelog životnog ciklusa Programa, kako bi se olakšala razmjena dobre prakse i rezultata projekata te prikupile povratne informacije o Programu. Nacionalne agencije trebalo bi pozvati da sudjeluju u tom postupku.

¹ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

- (51) Kako bi se osigurala veća učinkovitost u komuniciranju sa širom javnosti te veća sinergija među komunikacijskim aktivnostima na inicijativu Komisije, financijska sredstva dodijeljena za komunikacijske aktivnosti u skladu s ovom Uredbom trebala bi doprinijeti i financiranju institucijskog priopćavanja političkih prioriteta Unije, u mjeri u kojoj su ti prioriteti povezani s ciljevima Programa.
- (52) Kako bi se osigurala učinkovita i djelotvorna provedba ove Uredbe, Programom bi se trebali u najvećoj mogućoj mjeri iskoristiti mehanizmi provedbe koji su već uspostavljeni. Provedbu Programa stoga bi trebalo povjeriti Komisiji i nacionalnim agencijama. Ako je to izvedivo, i kako bi se učinkovitost povećala na najveću moguću mjeru, nacionalne agencije trebale bi biti iste kao one imenovane za upravljanje Programom za razdoblje 2014.–2020. Opseg ex ante procjene usklađenosti trebao bi se ograničiti na zahtjeve koji su novi i specifični za Program, osim u opravdanim slučajevima, kao na primjer u slučaju ozbiljnih nedostataka ili neučinkovitosti dotične nacionalne agencije.

- (53) Kako bi se osiguralo dobro financijsko upravljanje i pravna sigurnost u svakoj državi članici ili trećoj zemlji pridruženoj Programu, svako nacionalno tijelo trebalo bi imenovati neovisno revizorsko tijelo. Ako je to izvedivo, i kako bi se učinkovitost povećala na najveću moguću mjeru, neovisno revizorsko tijelo trebalo bi biti isto kao ono imenovano u okviru Programa za razdoblje 2014.–2020.
- (54) Države članice trebale bi nastojati donijeti sve odgovarajuće mjere kako bi otklonile pravne i administrativne prepreke koje bi mogle spriječiti pristup Programu ili ugroziti njegovo pravilno funkcioniranje. Ako je to moguće, i ne dovodeći u pitanje pravo Unije o ulasku i boravku državljana trećih zemalja, to uključuje otklanjanje problema koji stvaraju poteškoće u pogledu dobivanja viza i boravišnih dozvola.
- (55) Sustavom za izvješćivanje o uspješnosti trebalo bi se osigurati da se podaci za praćenje provedbe i za evaluaciju programa prikupljaju učinkovito, djelotvorno i pravodobno te na odgovarajućoj razini detalja. Ti bi se podaci Komisiji trebali dostavljati na način koji je u skladu s relevantnim propisima o zaštiti podataka.

- (56) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹.
- (57) Kako bi se pojednostavnili zahtjevi za korisnike, trebalo bi u najvećoj mogućoj mjeri upotrebljavati pojednostavljena bespovratna sredstva u obliku jednokratnih iznosa, jediničnih troškova i paušalnih stopa. U pojednostavnjenim bespovratnim sredstvima za potporu mobilnosti u svrhu učenja u okviru Programa, kako je definirala Komisija, trebali bi se uzeti u obzir troškovi života i boravka u zemlji domaćinu. Komisija i nacionalne agencije u zemljama pošiljateljicama trebale bi imati mogućnost prilagođavanja tih bespovratnih sredstava na temelju objektivnih kriterija, osobito s ciljem osiguravanja pristupa osobama s manje mogućnosti. U skladu s nacionalnim pravom, države članice također bi trebalo poticati da izuzmu ta bespovratna sredstva iz svih poreza i socijalnih doprinosa; na isti bi način trebalo postupati i u slučaju bespovratnih sredstava koja pojedincima dodjeljuju javni ili privatni pravni subjekti.

¹ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

(58) U skladu s Financijskom uredbom, Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹ i uredbama Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95², (Euratom, EZ) br. 2185/96³ i (EU) 2017/1939⁴ financijski interesi Unije trebaju biti zaštićeni razmjernim mjerama, uključujući mjere koje se odnose na sprečavanje, otkrivanje, ispravljanje i ispitivanje nepravilnosti, uključujući prijevare, na povrat izgubljenih, pogrešno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, na izricanje administrativnih sankcija. Osobito, u skladu s uredbama (Euratom, EZ) br. 2185/96 i (EU, Euratom) br. 883/2013 OLAF je ovlašten provoditi administrativne istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, radi utvrđivanja je li došlo do prijevare, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti, koje utječu na financijske interese Unije. Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) ovlašten je, u skladu s Uredbom (EU) 2017/1939, provoditi istrage i kazneni progon kaznenih djela koja utječu na financijske interese Unije, kako su predviđena u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća⁵. U skladu s Financijskom uredbom svaka osoba ili svaki subjekt koji prima sredstva Unije treba u potpunosti surađivati u zaštiti financijskih interesa Unije, dodijeliti potrebna prava i potreban pristup Komisiji, OLAF-u, Revizorskom sudu i, u pogledu onih država članica koje sudjeluju u pojačanoj suradnji na temelju Uredbe (EU) 2017/1939, EPPO-u, te osigurati da svaka treća strana koja je uključena u izvršavanje sredstava Unije dodijeli jednakovrijedna prava.

¹ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

² Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

³ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

⁴ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

⁵ Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).

- (59) Potrebno je osigurati komplementarnost i dosljednost djelovanja u okviru Programa, uključujući ona koja nemaju transnacionalni ili međunarodni karakter, s aktivnostima koje poduzimaju države članice i s drugim aktivnostima Unije, posebno onima koji se odnose na obrazovanje i osposobljavanje, kulturu i medije, mlade i solidarnost, zapošljavanje i socijalnu uključenost, istraživanja i inovacije, industriju i poduzetništvo, digitalnu politiku, poljoprivredu i ruralni razvoj s naglaskom na mlade poljoprivrednike, okoliš i klimu, koheziju, regionalnu politiku, migracije, sigurnost te međunarodnu suradnju i razvoj.
- (60) Iako se regulatornim okvirom Programa za razdoblje 2014.–2020. državama članicama i regijama već omogućila uspostava sinergije u programskom razdoblju 2014.–2020. između tog programa i drugih instrumenata Unije, poput europskih strukturnih i investicijskih fondova, kojima se podupire i kvalitativni razvoj sustava obrazovanja, osposobljavanja i mladih u Uniji, taj se potencijal dosad nedovoljno iskorištavao, čime su sustavni učinci projekata i učinak na politiku bili ograničeni. Na nacionalnoj bi razini trebalo doći do djelotvorne komunikacije i suradnje među nacionalnim tijelima nadležnima za upravljanje tim različitim instrumentima kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri iskoristio učinak svakog od tih instrumenata. Programom bi se trebala omogućiti aktivna suradnja s tim instrumentima, posebice kako bi se osiguralo da se, ako je to relevantno, uspostave odgovarajuće mjere financijske potpore za potporu osobama s manje mogućnosti.

- (61) Kako bi se optimizirala dodana vrijednost od ulaganja koja su u cijelosti ili djelomično financirana iz proračuna Unije, trebalo bi nastojati ostvariti sinergiju, posebice između Programa i drugih programa Unije, uključujući fondove u okviru podijeljenog upravljanja. Kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri povećala ta sinergija, trebalo bi osigurati ključne mehanizme za olakšavanje, uključujući kumulativno financiranje za djelovanja u okviru Programa i drugih programa Unije, uz uvjet da takvo kumulativno financiranje ne premaši ukupne prihvatljive troškove djelovanja. U tu bi svrhu ovom Uredbom trebalo utvrditi odgovarajuća pravila, posebice o mogućnosti da se isti trošak ili rashod prijavi na proporcionalnoj osnovi i u okviru Programa i u okviru nekog drugog programa Unije.

- (62) Kako bi se, prema potrebi, prilagodilo kretanjima u relevantnim područjima te kako bi se osigurala djelotvorna procjena napretka Programa prema ostvarenju njegovih ciljeva, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi s izmjenom Priloga I. ovoj Uredbi dodavanjem opisa djelovanja u okviru Programa i izmjenom Priloga II. ovoj Uredbi u vezi s pokazateljima uspješnosti Programa te dopunom ove Uredbe odredbama o uspostavi okvira za praćenje i evaluaciju. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. Osim toga, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (63) Primjereno je osigurati pravilno zaključenje Programa za razdoblje 2014.–2020., posebice kad je riječ o nastavku višegodišnjih mehanizama za upravljanje tim programom, poput financiranja tehničke i administrativne pomoći. Od 1. siječnja 2021. tehničkom i administrativnom pomoći trebalo bi se, prema potrebi, osigurati upravljanje djelovanjima koja nisu zaključena u okviru Programa za razdoblje 2014.–2020. do 31. prosinca 2020.

- (64) Ovom se Uredbom poštuju temeljna prava i načela posebno priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”). Osobito, ovom se Uredbom nastoji osigurati potpuno poštovanje prava na ravnopravnost žena i muškaraca te prava na nediskriminaciju na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, religije ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije te promicati primjena članaka 21. i 23. Povelje. U skladu s člankom 13. Povelje trebalo bi osigurati i to da zemlje koje primaju sredstva u okviru Programa poštuju akademsku slobodu.
- (65) Na ovu se Uredbu primjenjuju horizontalna financijska pravila koja su Europski parlament i Vijeće donijeli na temelju članka 322. UFEU-a. Ta su pravila utvrđena u Financijskoj uredbi i njima se posebice određuje postupak utvrđivanja i izvršavanja proračuna bespovratnim sredstvima, nabavom, nagradama i neizravnim izvršavanjem te predviđaju provjere odgovornosti financijskih izvršitelja. Ako je doprinos Unije u obliku jednokratnih iznosa, jediničnih troškova ili paušalnih stopa, razine financijske potpore trebale bi se redovito preispitivati i, ako je to potrebno, prilagođavati u skladu s Financijskom uredbom, uzimajući u obzir, prema potrebi, troškove života i boravka u zemlji domaćinu te putne troškove. Pravila donesena na temelju članka 322. UFEU-a obuhvaćaju i opći režim uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije.

- (66) U skladu s člankom 193. stavkom 2. Financijske uredbe moguće je dodijeliti bespovratna sredstva za djelovanje koje je već započelo, pod uvjetom da podnositelj zahtjeva može dokazati da postoji potreba za početkom provedbe djelovanja prije potpisivanja sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava. Međutim, troškovi nastali prije datuma podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva nisu prihvatljivi za financiranje sredstvima Unije, osim u opravdanim iznimnim slučajevima. U skladu s člankom 193. stavkom 4. te uredbe troškovi nastali prije datuma podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva također nisu prihvatljivi za financiranje sredstvima Unije u slučaju bespovratnih sredstava za poslovanje, u kojem slučaju sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava treba potpisati se u roku od četiri mjeseca od početka financijske godine korisnika. Kako bi se izbjegli poremećaji u potpori Unije koji bi mogli naštetiti interesima Unije, trebalo bi biti moguće u odluci o financiranju predvidjeti prihvatljivost aktivnosti i troškova od 1. siječnja 2021. u ograničenom razdoblju na početku VFO-a za razdoblje 2021.–2027., i to samo u propisno opravdanim slučajevima, čak i ako su te aktivnosti provedene i ti su troškovi nastali prije podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva.

- (67) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog transnacionalnog karaktera Programa, velikog obujma i širokog geografskog opsega financiranih aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja i suradnje, njezina učinka na pristup mobilnosti u svrhu učenja i općenitije na integraciju Unije, te zbog ojačane međunarodne dimenzije Programa, oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (68) Uredbu (EU) br. 1288/2013 trebalo bi stoga staviti izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2021.
- (69) Kako bi se osigurao kontinuitet pružanja potpore u relevantnom području politike i omogućila provedba Programa od početka VFO-a za razdoblje 2021.–2027., ova bi se Uredba trebala primjenjivati s retroaktivnim učinkom od 1. siječnja 2021. te bi trebala hitno stupiti na snagu,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom Uredbom uspostavlja se program za djelovanje Unije u područjima obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta Erasmus+ („Program”) za vrijeme trajanja VFO-a za razdoblje 2021.–2027.

Njome se utvrđuju ciljevi Programa, proračun za razdoblje od 2021. do 2027., oblici financiranja sredstvima Unije i pravila za pružanje tog financiranja.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „cjeloživotno učenje” znači učenje u svim njegovim oblicima, bilo formalno, neformalno ili informalno učenje, koje se odvija u svim fazama života te dovodi do poboljšanja ili unapređenja znanja, vještina, kompetencija i stavova ili sudjelovanja u društvu u sklopu osobne, građanske, kulturne, društvene ili sa zapošljavanjem povezane perspektive, što uključuje i pružanje usluga savjetovanja i usmjeravanja; ono obuhvaća rani i predškolski odgoj i obrazovanje, opće obrazovanje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje, visoko obrazovanje, obrazovanje odraslih, rad s mladima te druga okružja za učenje izvan formalnog obrazovanja i osposobljavanja, a njime se obično promiču međusektorska suradnja i fleksibilni načini učenja;

2. „mobilnost u svrhu učenja” znači fizičko preseljenje u zemlju koja nije zemlja boravišta radi studiranja, osposobljavanja ili neformalnog ili informalnog učenja;
3. „virtualno učenje” znači stjecanje znanja, vještina i kompetencija upotrebom alata informacijske i komunikacijske tehnologije, kako bi se sudionicima pružilo smisleno transnacionalno ili međunarodno iskustvo učenja;
4. „neformalno učenje” znači učenje koje se odvija izvan formalnog obrazovanja i osposobljavanja putem planiranih aktivnosti u smislu ciljeva i trajanja učenja te u kojem je prisutan neki oblik podrške u učenju;
5. „informalno učenje” znači učenje koje proizlazi iz svakodnevnih aktivnosti i iskustava i koje nije organizirano ni strukturirano u smislu ciljeva i trajanja učenja ili podrške učenju; iz perspektive osobe koja uči može biti nenamjerno;
6. „mladi” znači pojedinci u dobi od 13 do 30 godina;
7. „sport na lokalnoj razini” znači tjelesna aktivnost u slobodno vrijeme koja se redovito prakticira na neprofesionalnoj razini u zdravstvene, obrazovne ili socijalne svrhe;
8. „student” znači osoba upisana na visoko učilište, uključujući kratki stručni studij te preddiplomsku, diplomsku ili doktorsku razinu ili jednakovrijedne razine, ili osoba koja je nedavno diplomirala na takvoj ustanovi;

9. „osoblje” znači osoba koja je na profesionalnoj ili dobrovoljnoj osnovi uključena u obrazovanje, osposobljavanje ili neformalno učenje na svim razinama, a obuhvaća profesore, učitelje, nastavnike, uključujući odgojitelje u predškolskom odgoju i obrazovanju, voditelje osposobljavanja, ravnatelje, osobe koje rade s mladima, sportsko osoblje, osoblje u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju, nenastavno osoblje i druge stručnjake redovito uključene u promicanje učenja;
10. „sportsko osoblje” znači osoba koja je uključena u podučavanje, treniranje i upravljanje sportskom momčadi ili pojedinačnim sportašima, na plaćenju ili dobrovoljnoj osnovi;
11. „polaznik strukovnog obrazovanja i osposobljavanja” znači osoba upisana u program inicijalnog ili trajnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja na bilo kojoj razini od sekundarne do razine obrazovanja poslije sekundarnoga ili osoba koja je nedavno stekla svjedodžbu ili kvalifikaciju u okviru takvog programa;
12. „učenik” znači osoba koja je radi učenja upisana u ustanovu koja pruža opće obrazovanje na bilo kojoj razini od ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja do višeg sekundarnog obrazovanja, ili osoba koja se školuje izvan okružja ustanove, koju nadležna tijela smatraju prihvatljivom za sudjelovanje u Programu na svojem državnom području;
13. „obrazovanje odraslih” znači svi oblici nestrukovnog obrazovanja za odrasle nakon inicijalnog obrazovanja, bili oni formalne, neformalne ili informalne naravi;
14. „treća zemlja” znači zemlja koja nije država članica;
15. „partnerstvo” znači sporazum između skupine ustanova ili organizacija o provođenju zajedničkih aktivnosti i projekata;

16. „združeni diplomski studij Erasmus Mundus” znači združeni studijski program koji nude najmanje dva visoka učilišta nakon kojega se stječu jedna isprava o stečenoj kvalifikaciji ili više isprava o stečenoj kvalifikaciji koje zajedno izdaju i potpisuju sve ustanove sudionice te koja je službeno priznata u zemljama u kojima se nalaze ustanove sudionice;
17. „međunarodni” se odnosi na svako djelovanje u koje je uključena najmanje jedna treća zemlja koja nije pridružena Programu;
18. „virtualna suradnja” znači svaki oblik suradnje putem alata informacijske i komunikacijske tehnologije s ciljem olakšavanja i podupiranja svih relevantnih djelovanja u okviru Programa;
19. „visoko učilište” znači ustanova koja u skladu s nacionalnim pravom ili praksom omogućuje stjecanje priznatih stupnjeva obrazovanja ili drugih priznatih kvalifikacija tercijarne razine, neovisno o tome kako se takva ustanova naziva, ili usporediva ustanova na tercijarnoj razini koju nacionalna tijela smatraju prihvatljivom za sudjelovanje u Programu na svojem državnom području;
20. „transnacionalni” se odnosi na svako djelovanje u kojem sudjeluju najmanje dvije zemlje koje su ili države članice ili treće zemlje pridružene Programu;
21. „aktivnost sudjelovanja mladih” znači aktivnost izvan formalnog obrazovanja i osposobljavanja koju provode neformalne skupine mladih ili organizacije mladih te za koju je svojstven pristup neformalnog ili informalnog učenja;

22. „osoba koja radi s mladima” znači osoba koja je na profesionalnoj ili dobrovoljnoj osnovi uključena u neformalno učenje i koja podržava mlade u njihovu osobnom društveno-obrazovnom i profesionalnom razvoju te razvoju njihovih kompetencija; obuhvaća osobe koje planiraju, usmjeravaju, koordiniraju i provode aktivnosti u području mladih;
23. „dijalog EU-a s mladima” znači dijalog između mladih i organizacija mladih i oblikovatelja politika, donositelja odluka te, prema potrebi, stručnjaka, istraživača i drugih dionika civilnog društva; služi kao forum za kontinuirano zajedničko promišljanje i savjetovanje o prioritetima mladih i o svim područjima koja su važna za mlade;
24. „pravni subjekt” znači fizička osoba ili pravna osoba osnovana i priznata kao takva u skladu s nacionalnim pravom, pravom Unije ili međunarodnim pravom, koja ima pravnu osobnost i koja može, djelujući u svoje ime, izvršavati prava i podlijevati obvezama, ili subjekt koji nema pravnu osobnost iz članka 197. stavka 2. točke (c) Financijske uredbe;
25. „osobe s manje mogućnosti” znači osobe koje zbog gospodarskih, socijalnih, kulturnih, geografskih ili zdravstvenih razloga, zbog svojega migrantskog podrijetla, ili iz razloga kao što su invaliditet ili poteškoće u učenju ili zbog bilo kakvih drugih razloga, uključujući i one koji mogu dovesti do diskriminacije iz članka 21. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, nailaze na prepreke koje im onemogućuju djelotvoran pristup mogućnostima u okviru Programa;

26. „nacionalno tijelo” znači jedno tijelo ili više njih koja su na nacionalnoj razini nadležna za praćenje i nadzor upravljanja Programom u državi članici ili u trećoj zemlji pridruženoj Programu;
27. „nacionalna agencija” znači jedno tijelo ili više njih koje je nadležno za upravljanje provedbom Programa na nacionalnoj razini u određenoj državi članici ili trećoj zemlji pridruženoj Programu;
28. „nova organizacija” znači organizacija ili ustanova koja, kao koordinatorica ili partnerica, nije prethodno primila potporu u okviru određene vrste djelovanja koje se podupire ovim Programom ili Programom za razdoblje 2014.–2020.

Članak 3.

Ciljevi Programa

1. Opći je cilj Programa cjeloživotnim učenjem podupirati obrazovni, profesionalni i osobni razvoj osoba u području obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta, u Europi i izvan nje, i tako doprinositi održivom rastu, kvalitetnim radnim mjestima, socijalnoj koheziji, poticanju inovacija te jačanju europskog identiteta i aktivnoga građanstva. Program je jedan od glavnih instrumenata za izgradnju europskog prostora obrazovanja, podupiranje provedbe europske strateške suradnje u području obrazovanja i osposobljavanja, uključujući njegove osnovne sektorske programe, unapređenje suradnje u vezi s politikom u području mladih u okviru Strategije Europske unije za mlade za razdoblje 2019. do 2027. te razvoj europske dimenzije sporta.

2. Specifični ciljevi Programa jesu promicanje:
 - (a) mobilnosti pojedinaca i skupina u svrhu učenja te suradnje, kvalitete, uključenosti i jednakosti, izvrsnosti, kreativnosti i inovacija na razini organizacija i politika u području obrazovanja i osposobljavanja;
 - (b) mobilnosti u svrhu neformalnog i informalnog učenja, aktivnog sudjelovanja mladih te suradnje, kvalitete, uključenosti, kreativnosti i inovacija na razini organizacija i politika u području mladih;
 - (c) mobilnosti sportskog osoblja u svrhu učenja te promicanje suradnje, kvalitete, uključenosti, kreativnosti i inovacija na razini sportskih organizacija i politika u području sporta.

3. Ciljevi Programa ostvaruju se u okviru sljedećih triju ključnih djelovanja koja su uglavnom transnacionalne ili međunarodne naravi:
 - (a) mobilnost u svrhu učenja („ključno djelovanje 1”);
 - (b) suradnja među organizacijama i ustanovama („ključno djelovanje 2”); i
 - (c) potpora razvoju politika i suradnji („ključno djelovanje 3”).

Ciljevi programa ostvaruju se i u okviru djelovanja Jean Monnet kako su utvrđena u članku 8.

Djelovanja koja se podupiru u okviru Programa utvrđena su u poglavljima II. (Obrazovanje i osposobljavanje), III. (Mladi) i IV. (Sport). Opis tih djelovanja nalazi se u Prilogu I. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 33. kako bi prema potrebi izmijenila taj prilog dodavanjem opisa djelovanja u svrhu prilagodbe promjenama u relevantnim područjima.

Članak 4.

Europska dodana vrijednost

1. Programom se podržavaju samo ona djelovanja i aktivnosti koji predstavljaju potencijalnu europsku dodanu vrijednost i koji doprinose postizanju ciljeva Programa utvrđenih u članku 3.
2. Europska dodana vrijednost djelovanjâ i aktivnosti iz Programa osigurava se, primjerice:
 - (a) njihovim transnacionalnim karakterom, osobito u pogledu mobilnosti u svrhu učenja i suradnje kojima je cilj postizanje održivog sustavnog učinka;
 - (b) njihovom komplementarnošću i sinergijama s drugim programima i politikama na nacionalnoj razini, razini Unije te međunarodnoj razini;
 - (c) njihovim doprinosom djelotvornoj uporabi alata Unije za transparentnost i priznavanje.

POGLAVLJE II.

OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE

Članak 5.

Ključno djelovanje 1

Mobilnost u svrhu učenja

1. U području obrazovanja i osposobljavanja Programom se u okviru ključnog djelovanja 1 podupiru sljedeća djelovanja:
 - (a) mobilnost studenata i osoblja u sustavu visokog obrazovanja u svrhu učenja;
 - (b) mobilnost polaznika i osoblja u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u svrhu učenja;
 - (c) mobilnost učenika i školskog osoblja u svrhu učenja;
 - (d) mobilnost polaznika obrazovanja odraslih i osoblja u području obrazovanja odraslih u svrhu učenja;

2. Mobilnost u svrhu učenja u skladu s ovim člankom može biti popraćena virtualnim učenjem i mjerama kao što su jezična potpora, pripremni posjeti, osposobljavanje i virtualna suradnja. Mobilnost u svrhu učenja može se zamijeniti virtualnim učenjem za osobe koje ne mogu sudjelovati u mobilnosti u svrhu učenja.

Članak 6.

Ključno djelovanje 2

Suradnja među organizacijama i ustanovama

U području obrazovanja i osposobljavanja Programom se u okviru ključnog djelovanja 2 podupiru sljedeća djelovanja:

- (a) partnerstva za suradnju i razmjenu praksi, uključujući mala partnerstva kako bi se poticao širi i uključiviji pristup Programu;
- (b) partnerstva za izvrsnost, osobito europska sveučilišta, platforme centara izvrsnost u strukovnom obrazovanju i združeni diplomski studiji Erasmus Mundus;
- (c) partnerstva za inovacije kako bi se osnažila inovacijska sposobnost Europe;
- (d) korisnicima prilagođene internetske platforme i alati za virtualnu suradnju, uključujući usluge podrške za mrežu eTwinning i za elektroničku platformu za obrazovanje odraslih u Europi, te alati za olakšavanje mobilnosti, među kojima je inicijativa za uvođenje europske studentske iskaznice.

Članak 7.
Ključno djelovanje 3
Potpora razvoju politika i suradnji

U području obrazovanja i osposobljavanja Programom se u okviru ključnog djelovanja 3 podupiru sljedeća djelovanja:

- (a) priprema i provedba općih i sektorskih programa za politike Unije u području obrazovanja i osposobljavanja, među ostalim uz potporu mreže Eurydice ili aktivnosti drugih relevantnih organizacija te uz potporu Bolonjskom procesu;
- (b) alati i mjere Unije kojima se podupiru kvaliteta, transparentnost i priznavanje kompetencija, vještina i kvalifikacija¹;
- (c) dijalog o politikama i suradnja s relevantnim dionicima, uključujući mreže na razini Unije te europske organizacije i međunarodne organizacije u području obrazovanja i osposobljavanja;
- (d) mjere kojima se doprinosi visokokvalitetnoj i uključivoj provedbi Programa;

¹ Osobito: zajednički okvir za pružanje boljih usluga za vještine i kvalifikacije (Europass); Europski kvalifikacijski okvir (EKO); Europski referentni okvir za osiguranje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EQAVET); Europski sustav bodova u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (ECVET); Europski sustav prijenosa i prikupljanja bodova (ECTS); Europski registar za osiguranje kvalitete u visokom obrazovanju (EQAR); Europsko udruženje za osiguranje kvalitete u visokom obrazovanju (ENQA); Europska mreža informacijskih centara u Europi i Nacionalni informacijski centri za akademsko priznavanje u Europskoj uniji i mreža Euroguidance

- (e) suradnja s drugim instrumentima Unije i potpora drugim politikama Unije;
- (f) aktivnosti širenja informacija i podizanja svijesti o rezultatima i prioritetima europskih politika te o Programu.

Članak 8.

Djelovanja Jean Monnet

Programom se podupiru poučavanje, učenje, istraživanja i rasprave o pitanjima europske integracije, među ostalim o budućim izazovima i mogućnostima za Uniju, i to u okviru sljedećih djelovanja:

- (a) djelovanja Jean Monnet u području visokog obrazovanja;
- (b) djelovanja Jean Monnet u drugim područjima obrazovanja i osposobljavanja;
- (c) potpore sljedećim ustanovama koje rade na ostvarivanju ciljeva od europskog interesa: Europskom sveučilišnom institutu u Firenci, uključujući njegovu Školu za transnacionalno upravljanje; Europskom koledžu (kompleks sveučilišta u Bruggeu i Natolinu); Europskom institutu za javnu upravu u Maastrichtu; Akademiji europskog prava u Trieru; Europskoj agenciji za posebne potrebe i uključivo obrazovanje u Odenseu te Međunarodnom centru za europsko osposobljavanje u Nici.

POGLAVLJE III.

MLADI

Članak 9.

Ključno djelovanje 1

Mobilnost u svrhu učenja

1. U području mladih Programom se u okviru ključnog djelovanja 1 podupiru sljedeća djelovanja:
 - (a) mobilnost mladih u svrhu učenja;
 - (b) aktivnosti sudjelovanja mladih;
 - (c) aktivnosti DiscoverEU;
 - (d) mobilnost u svrhu učenja osoba koje rade s mladima.

2. Djelovanja iz stavka 1. mogu biti popraćena virtualnim učenjem i mjerama kao što su jezična potpora, pripremni posjeti, osposobljavanje i virtualna suradnja. Mobilnost u svrhu učenja može se zamijeniti virtualnim učenjem za osobe koje ne mogu sudjelovati u mobilnosti u svrhu učenja.

Članak 10.

Ključno djelovanje 2

Suradnja među organizacijama i ustanovama

U području mladih Programom se u okviru ključnog djelovanja 2 podupiru sljedeća djelovanja:

- (a) partnerstva za suradnju i razmjenu praksi, uključujući mala partnerstva kako bi se poticao širi i uključiviji pristup Programu;
- (b) partnerstva za inovacije kako bi se osnažio inovacijski kapacitet Europe;
- (c) korisnicima prilagođene internetske platforme i alati za virtualnu suradnju.

Članak 11.

Ključno djelovanje 3

Potpora razvoju politika i suradnji

U području mladih Programom se u okviru ključnog djelovanja 3 podupiru sljedeća djelovanja:

- (a) priprema i provedba Unijina programa politika u području mladih, uz potporu, prema potrebi, mreže Youth Wiki;
- (b) alati i mjere Unije kojima se podupiru kvaliteta, transparentnost i priznavanje kompetencija i vještina, posebice s pomoću alata Youthpass;

- (c) politički dijalog i suradnja s relevantnim dionicima, uključujući mreže diljem Unije, europske organizacije i međunarodne organizacije u području mladih, dijalog EU-a s mladima te potpora Europskom forumu mladih;
- (d) mjere kojima se doprinosi visokokvalitetnoj i uključivoj provedbi Programa, uključujući potporu za mrežu Eurodesk;
- (e) suradnja s drugim instrumentima Unije i potpora drugim politikama Unije;
- (f) aktivnosti širenja informacija i podizanja svijesti o rezultatima i prioritetima europskih politika te o Programu.

POGLAVLJE IV.

SPORT

Članak 12.

Ključno djelovanje 1

Mobilnost u svrhu učenja

1. U području sporta Programom se podupire mobilnost sportskog osoblja u okviru ključnog djelovanja 1.
2. Mobilnost u svrhu učenja u skladu s ovim člankom može biti popraćena virtualnim učenjem i mjerama kao što su jezična potpora, pripremni posjeti, osposobljavanje i virtualna suradnja. Mobilnost u svrhu učenja može se zamijeniti virtualnim učenjem za osobe koje ne mogu sudjelovati u mobilnosti u svrhu učenja.

Članak 13.

Ključno djelovanje 2

Suradnja među organizacijama i ustanovama

U području sporta Programom se u okviru ključnog djelovanja 2 podupiru sljedeća djelovanja:

- (a) partnerstva za suradnju i razmjenu praksi, uključujući mala partnerstva kako bi se poticao širi i uključiviji pristup Programu;
- (b) neprofitna sportska događanja usmjerena na dodatno razvijanje europske dimenzije sporta i promicanje pitanja važnih za sport na lokalnoj razini.

Članak 14.

Ključno djelovanje 3

Potpora razvoju politika i suradnji

U području sporta Programom se u okviru ključnog djelovanja 3 podupiru sljedeća djelovanja:

- (a) priprema i provedba Unijina programa politika u području sporta i tjelesne aktivnosti;
- (b) politički dijalog i suradnja s relevantnim dionicima, uključujući europske organizacije i međunarodne organizacije u području sporta;

- (c) mjere kojima se doprinosi visokokvalitetnoj i uključivoj provedbi Programa;
- (d) suradnja s drugim instrumentima Unije i potpora drugim politikama Unije;
- (e) aktivnosti širenja informacija i podizanja svijesti o rezultatima i prioritetima europskih politika te o Programu.

POGLAVLJE V. UKLJUČIVANJE

Članak 15.

Strategija uključivanja

Komisija do ... [SL: šest mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe] izrađuje okvir za mjere uključivanja osoba s manje mogućnosti kako bi se povećala stopa njihova sudjelovanja te smjernice za provedbu tih mjera. Te se smjernice prema potrebi ažuriraju tijekom trajanja Programa.

Na temelju okvira mjera uključivanja, posvećujući posebnu pozornost specifičnim izazovima u pogledu pristupa Programu u nacionalnom kontekstu, izrađuju se akcijski planovi za uključivanje i oni čine sastavni dio programa rada nacionalnih agencija. Komisija redovito prati provedbu tih akcijskih planova za uključivanje.

Članak 16.

Mjere financijske potpore za uključivanje

1. Komisija, kada je to relevantno, osigurava uspostavu mjera financijske potpore, uključujući predfinanciranje, kako bi se olakšalo sudjelovanje osoba s manje mogućnosti, posebno onih čije je sudjelovanje otežano zbog financijskih razloga. Razina potpore mora se temeljiti na objektivnim kriterijima.
2. Kako bi se poboljšao pristup za osobe s manje mogućnosti i osigurala neometana provedba Programa, Komisija, kada je to potrebno, prilagođava bespovratna sredstva za potporu mobilnosti u svrhu učenja u okviru Programa ili za to ovlašćuje nacionalne agencije.
3. Troškovi mjera za olakšavanje uključivanja ili potporu uključivanju ne opravdavaju odbijanje zahtjeva u okviru Programa.

POGLAVLJE VI.
FINANCIJSKE ODREDBE

Članak 17.

Proračun

1. Financijska omotnica za provedbu Programa za razdoblje od 2021. do 2027. iznosi 24 574 000 000 EUR u tekućim cijenama.

2. Na temelju prilagodbe za specifične programe predviđene člankom 5. Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 iznos utvrđen u stavku 1. ovog članka povećava se dodatnom dodjelom u iznosu od 1 700 000 000 EUR (u stalnim cijenama iz 2018.), kako je navedeno u Prilogu II. toj uredbi.
3. Indikativna raspodjela iznosa utvrđenog u stavku 1. jest:
 - (a) 20 396 420 000 EUR, što čini 83 % iznosa utvrđenog u stavku 1. ovog članka, na djelovanja u području obrazovanja i osposobljavanja kako su navedena u člancima od 5. do 8., raspoređeno kako slijedi:
 - i. najmanje 7 057 161 320 EUR, što čini 34,6 % ukupnog iznosa utvrđenog u točki (a) ovog stavka, na djelovanja kako su navedena u članku 5. stavku 1. točki (a) i na djelovanja kako su navedena u članku 6. točki (a), koja se provode u području visokog obrazovanja;
 - ii. najmanje 4 385 230 300 EUR, što čini 21,5 % ukupnog iznosa utvrđenog u točki (a) ovog stavka, na djelovanja kako su navedena u članku 5. stavku 1. točki (b) i na djelovanja kako su navedena u članku 6. točki (a), koja se provode u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja;
 - iii. najmanje 3 100 255 840 EUR, što čini 15,2 % ukupnog iznosa utvrđenog u točki (a) ovog stavka, na djelovanja kako su navedena u članku 5. stavku 1. točki (c) i na djelovanja kako su navedena u članku 6. točki (a), koja se provode u području školskog obrazovanja;

- iv. najmanje 1 182 992 360 EUR, što čini 5,8 % ukupnog iznosa utvrđenog u točki (a) ovog stavka, na djelovanja kako su navedena u članku 5. stavku 1. točki (d) i na djelovanja kako su navedena u članku 6. točki (a), koja se provode u području obrazovanja odraslih;
 - v. najmanje 367 135 560 EUR, što čini 1,8 % ukupnog iznosa utvrđenog u točki (a) ovog stavka, na djelovanja Jean Monnet kako su navedena u članku 8.;
 - vi. najmanje 3 467 391 400 EUR, što čini 17 % ukupnog iznosa utvrđenog u točki (a) ovog stavka, na djelovanja kojima se u prvom redu izravno upravlja te na horizontalne aktivnosti kako su navedene u članku 5. stavku 2., članku 6. točkama (b), (c) i (d) i članku 7.;
 - vii. 836 253 220 EUR, što čini 4,1 % ukupnog iznosa utvrđenog u točki (a) ovog stavka, za stupanj fleksibilnosti koji se može upotrijebiti za potporu bilo kojem djelovanju iz Poglavlja II.;
- (b) 2 531 122 000 EUR, što čini 10,3 % iznosa utvrđenog u stavku 1. ovog članka, na djelovanja u području mladih kako je navedeno u člancima 9., 10. i 11.;
 - (c) 466 906 000 EUR, što čini 1,9 % iznosa utvrđenog u stavku 1. ovog članka, na djelovanja u području sporta kako su navedena u člancima 12., 13. i 14.; i
 - (d) najmanje 810 942 000 EUR, što čini 3,3 % iznosa utvrđenog u stavku 1. ovog članka, kao doprinos troškovima poslovanja nacionalnih agencija;

- (e) 368 610 000 EUR, što čini 1,5 % iznosa utvrđenog u stavku 1. ovog članka, za potporu Programu.
4. Dodatna dodjela iz stavka 2. provodi se u skladu s indikativnom raspodjelom utvrđenom u stavku 3. ovog članka, na proporcionalnoj osnovi.
5. Osim iznosa utvrđenih u stavcima 1. i 2. ovog članka i radi promicanja međunarodne dimenzije Programa, na raspolaganju je dodatni financijski doprinos u okviru uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju - Globalna Europa te o izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke br. 466/2014/EU Europskog parlamenta i Vijeća i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2017/1601 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 480/2009 i u okviru uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Instrumenta predpristupne pomoći (IPA III), za potporu djelovanja koje se provode i kojima se upravlja u skladu s ovom Uredbom. Taj se doprinos financira u skladu s uredbama kojima se uspostavljaju ti instrumenti.

6. Sredstva kojima trebaju upravljati nacionalne agencije dodjeljuju se na temelju broja stanovnika i troškova života u dotičnoj državi članici, udaljenosti između glavnih gradova država članica i uspješnosti. Te kriterije i formule na kojima se temelje Komisija dodatno određuje u programima rada iz članka 22. Tim se formulama, u mjeri u kojoj je to moguće, izbjegavaju znatna smanjenja godišnjih proračunskih sredstava koja se državama članicama dodjeljuju iz jedne godine u drugu i minimiziraju prevelike razlike u visini dodijeljenih sredstava. Financijska sredstva dodjeljuju se na temelju uspješnosti kako bi se promicala učinkovita i djelotvorna uporaba sredstava. Kriteriji kojima se mjeri uspješnost temelje se na posljednjim dostupnim podacima.
7. Iznosi utvrđeni u stavcima 1. i 2. mogu se upotrijebiti za tehničku i administrativnu pomoć u provedbi Programa, kao što su aktivnosti pripreme, praćenja, kontrole, revizije i evaluacije, uključujući korporativne sustave informacijskih tehnologija.

8. Sredstva dodijeljena državama članicama u okviru podijeljenog upravljanja mogu se, na zahtjev dotične države članice, prenijeti u Program, podložno uvjetima utvrđenim u članku 26. uredbе Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu i financijskim pravilima za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za upravljanje granicama i vize („Uredba o zajedničkim odredbama za razdoblje 2021.–2027.”). Komisija ta sredstva izvršava izravno u skladu s člankom 62. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (a) Financijske uredbe ili neizravno u skladu s točkom (c) tog podstavka. Ta se sredstva upotrebljavaju u korist dotične države članice.

Članak 18.

Oblici financiranja sredstvima Unije i načini provedbe

1. Program se dosljedno provodi u okviru izravnog upravljanja u skladu s člankom 62. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (a) Financijske uredbe ili u okviru neizravnog upravljanja s tijelima kako su navedena u članku 62. stavku 1. prvom podstavku točki (c) te uredbe.
2. Programom se može omogućiti financiranje u bilo kojem obliku navedenom u Financijskoj uredbi, posebice u obliku bespovratnih sredstava, nagrada i javne nabave.

3. Doprinosima za mehanizam uzajamnog osiguranja može se pokriti rizik povezan s povratom sredstava koja primatelji duguju te se ti doprinosi smatraju dovoljnim jamstvom na temelju Financijske uredbe. Primjenjuje se članak 37. stavak 7. Uredbe (EU) 2021/...⁺.

POGLAVLJE VII.

SUDJELOVANJE U PROGRAMU

Članak 19.

Treće zemlje pridružene Programu

1. Program je otvoren za sudjelovanje sljedećih trećih zemalja:
- (a) članica Europskog udruženja slobodne trgovine koje su članice Europskoga gospodarskog prostora, u skladu s uvjetima utvrđenima u Sporazumu o Europskom gospodarskom prostoru;
 - (b) zemalja pristupnica, zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja, u skladu s općim načelima i općim uvjetima sudjelovanja tih zemalja u programima Unije koji su uspostavljeni u odgovarajućim okvirnim sporazumima i odlukama Vijeća za pridruživanje ili u sličnim sporazumima te u skladu s posebnim uvjetima utvrđenima u sporazumima između Unije i tih zemalja;

⁺ SL: molimo umetnuti u tekst broj uredbe iz dokumenta ST 7064/2020 (2018/0224(COD)).

- (c) zemalja obuhvaćenih europskom politikom susjedstva, u skladu s općim načelima i općim uvjetima sudjelovanja tih zemalja u programima Unije koji su uspostavljeni u odgovarajućim okvirnim sporazumima i odlukama Vijeća za pridruživanje ili u sličnim sporazumima te u skladu s posebnim uvjetima utvrđenima u sporazumima između Unije i tih zemalja;
- (d) ostalih trećih zemalja, u skladu s uvjetima utvrđenima u posebnom sporazumu o sudjelovanju određene treće zemlje u bilo kojem programu Unije, pod uvjetom da se tim sporazumom:
 - i. osigurava pravedna ravnoteža u pogledu doprinosa treće zemlje koja sudjeluje u programima Unije i koristi za tu treću zemlju;
 - ii. utvrđuju uvjeti za sudjelovanje u programima, uključujući izračun financijskih doprinosa za pojedinačne programe, i administrativnim troškovima tih programa
 - iii. trećoj zemlji ne dodjeljuje ovlast za donošenje odluka u pogledu programa Unije;
 - iv. jamče prava Unije da osigura dobro financijsko upravljanje i štiti svoje financijske interese.

Doprinosi iz prvog podstavka točke (d) podtočke ii. čine namjenske prihode u skladu s člankom 21. stavkom 5. Financijske uredbe.

2. Zemlje navedene u stavku 1. u Programu mogu sudjelovati samo u cijelosti i pod uvjetom da ispunjavaju sve obveze koje se ovom Uredbom propisuju državama članicama.

Članak 20.

Treće zemlje koje nisu pridružene Programu

U opravdanim slučajevima u interesu Unije djelovanja u okviru Programa iz članaka od 5. do 7., članka 8. točaka (a) i (b) te članaka od 9. do 14. mogu biti otvorena i za sudjelovanje pravnih subjekata iz trećih zemalja koje nisu pridružene Programu.

Članak 21.

Pravila koja se primjenjuju na izravno i neizravno upravljanje

1. Program je otvoren za sudjelovanje javnih i privatnih pravnih subjekata koji su aktivni u području obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta.
2. Za odabire u okviru izravnog i neizravnog upravljanja članovi odbora za evaluaciju mogu biti vanjski stručnjaci, kako je predviđeno u članku 150. stavku 3. trećem podstavku Financijske uredbe.
3. Za javne pravne subjekte te ustanove i organizacije u području obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta koji su tijekom posljednje dvije godine primili više od 50 % svojeg godišnjeg prihoda iz javnih izvora smatra se da raspolažu potrebnim financijskim, stručnim i administrativnim kapacitetima za provedbu aktivnosti u okviru Programa. Oni nisu dužni dostaviti dodatnu dokumentaciju kojom bi dokazali te kapacitete.

4. Komisija može pokrenuti zajedničke pozive s trećim zemljama koje nisu pridružene Programu ili s njihovim organizacijama i agencijama kako bi se projekti financirali na temelju komplementarnog financiranja. Projekti se mogu evaluirati i odabirati zajedničkim postupcima evaluacije i odabira o kojima se trebaju dogovoriti uključene organizacije ili agencije koje ih financiraju, u skladu s načelima utvrđenima u Financijskoj uredbi.

POGLAVLJE VIII.

PLANIRANJE, PRAĆENJE I EVALUACIJA

Članak 22.

Program rada

Program se provodi prema programima rada kao su navedeni u članku 110. Financijske uredbe. U programima rada naznačuje se iznos dodijeljen svakom djelovanju i iznos raspodjele sredstava među državama članicama i trećim zemljama koje su pridružene Programu za djelovanja kojima treba upravljati nacionalna agencija. Komisija program rada donosi provedbenim aktom. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 34.

Članak 23.

Praćenje i izvješćivanje

1. Pokazatelji za izvješćivanje o napretku Programa prema ostvarivanju općih i specifičnih ciljeva utvrđenih u članku 3. navedeni su u Prilogu II.
2. Kako bi osigurala djelotvornu procjenu napretka Programa prema ostvarenju njegovih ciljeva, Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 30. kako bi, kada se to smatra potrebnim, izmijenila Prilog II. u pogledu pokazatelja u skladu s ciljevima Programa te kako bi dopunila ovu Uredbu odredbama o uspostavi okvira za praćenje i evaluaciju.
3. Sustavom za izvješćivanje o uspješnosti osigurava se da se podaci za praćenje provedbe i rezultata programa prikupljaju učinkovito, djelotvorno i pravodobno te da su u odgovarajućoj mjeri detaljni.

U tu svrhu uvode se razmjerne obveze izvješćivanja za korisnike sredstava Unije te, prema potrebi, za države članice.

Članak 24.

Evaluacija

1. Evaluacije se provode pravodobno kako bi se njihovi rezultati uzeli u obzir tijekom postupka odlučivanja.

2. Nakon što bude dostupno dovoljno informacija o provedbi Programa, a najkasnije do 31. prosinca 2024., Komisija provodi međuevaluaciju Programa. Toj se međuevaluaciji prilaže završna evaluacija Programa za razdoblje 2014.–2020., koja se uključuje u međuevaluaciju. Međuevaluacijom Programa ocjenjuje se ukupna djelotvornost i uspješnost Programa, među ostalim u pogledu novih inicijativa i provedbe mjera uključivanja i pojednostavnjenja.
3. Ne dovodeći u pitanje zahtjeve iz poglavlja X. i obveze nacionalnih agencija utvrđene u članku 27., države članice do 31. svibnja 2024. Komisiji podnose izvješće o provedbi i učinku Programa na svojem državnom području.
4. Kada je to potrebno, Komisija na temelju međuevaluacije podnosi zakonodavni prijedlog za izmjenu ove Uredbe.
5. Na kraju provedbenog razdoblja, a najkasnije do 31. prosinca 2031., Komisija provodi završnu evaluaciju rezultata i učinka Programa.
6. Komisija dostavlja sve evaluacije provedene u skladu s ovim člankom, uključujući međuevaluaciju, i svoje primjedbe Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija.

POGLAVLJE IX.
INFORMIRANJE, KOMUNIKACIJA
I ŠIRENJE INFORMACIJA

Članak 25.

Informiranje, komunikacija i širenje informacija

1. U suradnji s Komisijom nacionalne agencije razrađuju dosljednu strategiju za učinkovito informiranje te širenje i iskorištavanje rezultata aktivnosti koje se podupiru u sklopu djelovanja kojima upravljaju u okviru Programa. Nacionalne agencije pomažu Komisiji u njezinoj općoj zadaći širenja informacija o Programu, koje uključuju informacije o djelovanjima i aktivnostima kojima se upravlja na nacionalnoj razini i na razini Unije, i o njegovim rezultatima. Nacionalne agencije izvješćuju odgovarajuće ciljne skupine o djelovanjima i aktivnostima koje se poduzimaju u njihovoj zemlji.
2. Primatelji sredstava Unije priznaju podrijetlo i osiguravaju vidljivost tih sredstava, posebice pri promicanju djelovanja i njihovih rezultata, pružanjem koherentnih, djelotvornih i razmjernih ciljanih informacija različitoj publici, među ostalim medijima i javnosti.
3. Pravni subjekti unutar sektora obuhvaćenih Programom upotrebljavaju naziv „Erasmus+” u svrhu priopćavanja i širenja informacija povezanih s Programom.

4. Komisija provodi informacijska i komunikacijska djelovanja koja se odnose na Program, na djelovanja poduzeta na temelju Programa i na postignute rezultate. Komisija, kada je to relevantno, osigurava javnu dostupnost i širenje rezultata Programa radi promicanja razmjene najboljih praksi među dionicima i korisnicima Programa.
5. Financijska sredstva dodijeljena Programu također doprinose institucijskom priopćavanju političkih prioriteta Unije, u mjeri u kojoj se ti ciljevi odnose na ciljeve utvrđene u članku 3.

POGLAVLJE X.

SUSTAV UPRAVLJANJA I REVIZIJE

Članak 26.

Nacionalno tijelo

1. Države članice do ... [SL: mjesec dana nakon datuma stupanja na snagu ove Uredbe] službenom obavješću koju prenosi njihovo stalno predstavništvo obavješćuju Komisiju o jednoj osobi ili više njih koje su pravno ovlaštene nastupati u njihovo ime kao nacionalno tijelo za potrebe ove Uredbe. Ako se nacionalno tijelo tijekom trajanja Programa zamijeni, dotična država članica u skladu s istim postupkom o tome odmah obavješćuje Komisiju.

2. Države članice poduzimaju sve potrebne i odgovarajuće mjere kako bi uklonile sve pravne i administrativne prepreke pravilnom funkcioniranju Programa, uključujući, ako je moguće, mjere čiji je cilj rješavanje problema koji otežavaju dobivanje viza ili boravišnih dozvola.

3. Nacionalno tijelo do ... [SL: Tri mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Uredbe] imenuje jednu nacionalnu agenciju ili više njih za razdoblje trajanja Programa.
Nacionalno tijelo ne može imenovati ministarstvo kao nacionalnu agenciju.
Nacionalna tijela mogu imenovati više od jedne nacionalne agencije. Kada postoji više nacionalnih agencija, države članice uspostavljaju prikladan mehanizam za koordiniranje upravljanja provedbom Programa na nacionalnoj razini, posebno s ciljem osiguravanja usklađene i isplative provedbe Programa i djelotvornog kontakta s Komisijom u tom pogledu te olakšavanja mogućeg prijenosa sredstava između nacionalnih agencija, čime bi se osigurali fleksibilnost i bolje korištenje sredstvima dodijeljenima državama članicama. Svaka država članica utvrđuje organizaciju odnosa između svojeg nacionalnog tijela i nacionalne agencije, uključujući zadaće poput uspostave programa rada nacionalne agencije. Nacionalno tijelo dostavlja Komisiji odgovarajuću *ex ante* procjenu usklađenosti kojom se potvrđuje da nacionalna agencija poštuje odredbe članka 62. stavka 1. prvog podstavka točke (c) podtočke v. ili podtočke vi. te članka 154. stavaka od 1. do 5. Financijske uredbe te zahtjeve Unije za utvrđivanje standardâ unutarnje kontrole za nacionalne agencije i pravila za upravljanje sredstvima Programa koja se dodjeljuju u obliku bespovratnih sredstava.

4. Nacionalno tijelo imenuje neovisno revizorsko tijelo iz članka 29.
5. Nacionalno tijelo svoju *ex ante* procjenu usklađenosti temelji na vlastitim kontrolama i revizijama ili na kontrolama i revizijama koje je obavilo neovisno revizorsko tijelo iz članka 29. Ako je nacionalna agencija imenovana za Program ista nacionalna agencija koja je imenovana za Program za razdoblje 2014.–2020., opseg *ex ante* procjene usklađenosti ograničava se na one zahtjeve koji su novi i specifični za Program, osim u opravdanim slučajevima.
6. Ako Komisija na temelju svoje evaluacije *ex ante* procjene usklađenosti odbije imenovanje nacionalne agencije ili ako nacionalna agencija ne ispunjava minimalne zahtjeve koje odredi Komisija, nacionalno tijelo osigurava poduzimanje potrebnih korektivnih mjera kako bi se osiguralo da nacionalna agencija ispunjava minimalne zahtjeve ili kao nacionalnu agenciju imenuje drugo tijelo.
7. Nacionalno tijelo prati i nadzire upravljanje Programom na nacionalnoj razini. Ono pravodobno obavješćuje Komisiju i savjetuje se s njom prije donošenja bilo kakve odluke koja može znatno utjecati na upravljanje Programom, posebno u pogledu svoje nacionalne agencije.
8. Nacionalno tijelo osigurava odgovarajuće sufinanciranje poslovanja svoje nacionalne agencije kako bi osiguralo upravljanje Programom u skladu s primjenjivim pravilima Unije.

9. Na temelju godišnje izjave o upravljanju koju daje nacionalna agencija, neovisnog revizorskog mišljenja o toj izjavi i analize Komisije o usklađenosti i radu nacionalne agencije nacionalno tijelo svake godine dostavlja Komisiji informacije o svojim aktivnostima praćenja i nadzora u vezi s Programom.
10. Nacionalno tijelo preuzima odgovornost za pravilno upravljanje sredstvima Unije koja Komisija prenosi nacionalnoj agenciji u okviru Programa.
11. U slučaju bilo kakve nepravilnosti, nepažnje ili prijevare koji se mogu pripisati nacionalnoj agenciji ili bilo kakvog ozbiljnog nedostatka ili neučinkovitosti nacionalne agencije, koji dovode do zahtjeva Komisije prema nacionalnoj agenciji, nacionalno tijelo nadoknađuje Komisiji sredstva čiji povrat nije osiguran.
12. U okolnostima iz stavka 11. nacionalno tijelo može na vlastitu inicijativu ili na zahtjev Komisije opozvati mandat nacionalne agencije. Ako nacionalno tijelo želi opozvati taj mandat iz bilo kojeg drugog opravdanog razloga, o tome obavješćuje Komisiju najmanje šest mjeseci prije predviđenog datuma prestanka mandata nacionalne agencije. U takvim se slučajevima nacionalno tijelo i Komisija formalno dogovaraju o posebnim i vremenski ograničenim prijelaznim mjerama.

13. U slučaju opoziva kako je navedeno u stavku 12., nacionalno tijelo provodi potrebne kontrole u pogledu sredstava Unije koja su povjerena nacionalnoj agenciji čiji je mandat opozvan te osigurava neometan prijenos tih sredstava novoj nacionalnoj agenciji, kao i svih dokumenata i upravljačkih instrumenata potrebnih za upravljanje Programom. Nacionalno tijelo pruža nacionalnoj agenciji čiji je mandat opozvan potrebnu financijsku podršku kako bi i dalje ispunjavala svoje ugovorne obveze prema korisnicima Programa i Komisiji dok se te obveze ne prenesu na novu nacionalnu agenciju.
14. Na zahtjev Komisije nacionalno tijelo imenuje ustanove ili organizacije, ili vrste takvih ustanova i organizacija, koje na njegovu državnom području treba smatrati prihvatljivima za sudjelovanje u posebnim djelovanjima u okviru Programa.

Članak 27.

Nacionalna agencija

1. Nacionalna agencija:
 - (a) ima pravnu osobnost ili je dio pravnog subjekta koji ima pravnu osobnost te je uređena pravom dotične države članice;
 - (b) ima odgovarajući upravljački kapacitet, osoblje i infrastrukturu kako bi svoje zadaće mogla uspješno ispunjavati, osiguravajući učinkovito i djelotvorno upravljanje Programom te dobro financijsko upravljanje sredstvima Unije;

- (c) ima operativna i pravna sredstva za primjenu administrativnih, ugovornih i financijskih upravljačkih pravila koja su utvrđena na razini Unije;
 - (d) nudi odgovarajuća financijska jamstva, koja po mogućnosti izdaje javno tijelo, a koja odgovaraju razini financijskih sredstava Unije kojima treba upravljati.
2. Nacionalna agencija nadležna je za upravljanje svim fazama projektnog ciklusa u pogledu djelovanja kojima upravlja kako je utvrđeno u programima rada iz članka 22. ove Uredbe, u skladu s člankom 62. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (c) Financijske uredbe.
 3. Nacionalna agencija mora imati stručno znanje potrebno kako bi pokrila sve sektore Programa. Ako država članica ili treća zemlja pridružena Programu ima više nacionalnih agencija, te nacionalne agencije zajedno moraju raspolagati stručnim znanjem potrebnim za pokrivanje svih sektora Programa.
 4. Nacionalna agencija korisnicima u smislu članka 2. točke 5. Financijske uredbe dodjeljuje bespovratna sredstva u obliku sporazuma o bespovratnim sredstvima kako je Komisija odredila za dotično djelovanje u okviru Programa.
 5. Nacionalna agencija svake godine podnosi izvješće svojem nacionalnom tijelu i Komisiji u skladu s člankom 155. Financijske uredbe. Nacionalna agencija zadužena je za provedbu primjedbi koje Komisija iznese nakon svoje analize godišnje izjave o upravljanju i neovisnog revizorskog mišljenja o toj izjavi.

6. Nacionalna agencija ne smije bez prethodnog pismenog odobrenja nacionalnog tijela i Komisije trećoj strani delegirati ni jednu zadaću povezanu s Programom ni zadaću izvršenja proračuna koja joj je dodijeljena. Nacionalna agencija snosi isključivu odgovornost za sve zadaće koje je delegirala trećoj strani.
7. Ako se mandat nacionalne agencije opozove, ta nacionalna agencija ostaje pravno odgovorna za ispunjavanje svojih ugovornih obveza prema korisnicima Programa i Komisiji dok se te obveze ne prenesu na novu nacionalnu agenciju.
8. Nacionalna agencija nadležna je za upravljanje i zatvaranje financijskih sporazuma koji se odnose na Program za razdoblje 2014.–2020. koji su na početku Programa još aktualni.

Članak 28.

Europska komisija

1. Na temelju zahtjeva o usklađenosti koji se odnose na nacionalne agencije iz članka 26. stavka 3. Komisija preispituje nacionalne sustave upravljanja i kontrole, posebno na temelju *ex ante* procjene usklađenosti koju joj je dostavilo nacionalno tijelo, godišnje izjave o upravljanju koju daje nacionalna agencija i na temelju mišljenja neovisnog revizorskog tijela o toj izjavi, propisno uzimajući u obzir godišnje informacije koje dostavlja nacionalno tijelo o svojim aktivnostima praćenja i nadzora u pogledu Programa.

2. U roku od dva mjeseca nakon što od nacionalnog tijela primi *ex ante* procjenu usklađenosti iz članka 26. stavka 3. Komisija prihvaća, uvjetno prihvaća ili odbija imenovanje nacionalne agencije. Komisija ne stupa u ugovorni odnos s nacionalnom agencijom dok ne prihvati *ex ante* procjenu usklađenosti. U slučaju uvjetnog prihvaćanja Komisija može primijeniti razmjerne mjere predostrožnosti na svoj ugovorni odnos s nacionalnom agencijom.
3. Svake godine Komisija nacionalnoj agenciji stavlja na raspolaganje sljedeća sredstva namijenjena Programu:
 - (a) sredstva dodijeljena kao bespovratna sredstva u dotičnoj državi članici za djelovanja u okviru Programa čije je upravljanje povjereno nacionalnoj agenciji;
 - (b) financijski doprinos dodijeljen za zadaće nacionalne agencije povezane s upravljanjem Programom, koji se utvrđuje na temelju iznosa financijskih sredstava Unije koja su dodijeljena nacionalnoj agenciji kao bespovratna sredstva;
 - (c) prema potrebi, dodatna financijska sredstva za mjere iz članka 7. točke (d), članka 11. točke (d) i članka 14. točke (c).
4. Komisija određuje uvjete za program rada nacionalne agencije. Dok formalno ne odobri program rada nacionalne agencije, Komisija nacionalnoj agenciji ne stavlja na raspolaganje sredstva namijenjena Programu.

5. Nakon procjene godišnje izjave o upravljanju i mišljenja neovisnog revizorskog tijela o toj izjavi Komisija svoje mišljenje i primjedbe iznosi nacionalnoj agenciji i nacionalnom tijelu.
6. U slučaju da Komisija ne može prihvatiti godišnju izjavu o upravljanju ili neovisno revizorsko mišljenje o toj izjavi, ili u slučaju da nacionalna agencija ne provede primjedbe Komisije na zadovoljavajući način, Komisija može provesti sve mjere predostrožnosti i korektivne mjere koje su potrebne za očuvanje financijskih interesa Unije u skladu s člankom 131. Financijske uredbe.
7. Komisija u suradnji s nacionalnim agencijama osigurava da postupci koji su uspostavljeni radi provedbe Programa budu dosljedni i jednostavni, a informacije visoke kvalitete. U vezi s time organiziraju se redovni sastanci s mrežom nacionalnih agencija kako bi se osigurala usklađena provedba Programa u svim državama članicama i svim trećim zemljama pridruženima Programu.
8. Komisija osigurava da su sustavi informacijske tehnologije koji su potrebni za provedbu ciljeva Programa utvrđenih u članku 3., osobito u okviru neizravnog upravljanja, razvijeni na primjeren i pravodoban način, da omogućuju jednostavan pristup i da su prilagođeni korisnicima. Programom se podupiru razvoj, rad i održavanje takvih sustava informacijske tehnologije.

Članak 29.

Neovisno revizorsko tijelo

1. Neovisno revizorsko tijelo izdaje revizorsko mišljenje o godišnjoj izvavi o upravljanju iz članka 155. stavka 1. Financijske uredbe. To je mišljenje osnova za opće jamstvo u skladu s člankom 127. Financijske uredbe.
2. Neovisno revizorsko tijelo:
 - (a) ima potrebnu stručnost za provođenje revizije u javnom sektoru;
 - (b) osigurava da su njegove revizije u skladu s međunarodno prihvaćenim revizijskim normama;
 - (c) ne smije biti u sukobu interesa u odnosu na pravni subjekt čiji je nacionalna agencija dio; neovisno revizorsko tijelo posebice mora biti neovisno, u smislu svojih funkcija, o pravnom subjektu čiji je nacionalna agencija dio.
3. Neovisno revizorsko tijelo daje Komisiji i njezinim predstavnicima te Revizorskom sudu puni pristup cjelokupnoj dokumentaciji i izvješćima kojima se potkrepljuje revizorsko mišljenje koje izdaje u vezi s godišnjom izjavom nacionalne agencije o upravljanju.

Članak 30.

Načela sustava kontrole

1. Komisija poduzima odgovarajuće mjere kojima osigurava da su, dok se provode djelovanja koja se financiraju u okviru ove Uredbe, financijski interesi Unije zaštićeni primjenom preventivnih mjera protiv prijevare, korupcije i svih drugih nezakonitih aktivnosti, učinkovitim provjerama i, ako se utvrde nepravilnosti, osiguravanjem povrata pogrešno plaćenih iznosa te, prema potrebi, učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim administrativnim i financijskim sankcijama.
2. Komisija je nadležna za nadzorne kontrole u pogledu djelovanja i aktivnosti u okviru Programa kojima upravljaju nacionalne agencije. Ona utvrđuje minimalne uvjete za kontrole koje provode nacionalna agencija i neovisno revizorsko tijelo.
3. Nacionalna agencija nadležna je za primarne kontrole korisnika bespovratnih sredstava za djelovanja kojima upravlja kako je utvrđeno u programima rada iz članka 22. Tim se kontrolama pruža razumno jamstvo da se dodijeljena bespovratna sredstva upotrebljavaju za ono za što su bila namijenjena te u skladu s primjenjivim pravilima Unije.
4. Komisija zajedno s nacionalnim tijelima i nacionalnim agencijama osigurava koordiniranu kontrolu sredstava namijenjenih Programu koja su prenesena nacionalnim agencijama, na temelju načela jedinstvene revizije te analize koja se temelji na rizicima. Ovaj se stavak ne primjenjuje na istrage koje provodi OLAF.

Članak 31.

Zaštita financijskih interesa Unije

Ako treća zemlja sudjeluje u Programu prema odluci donesenoj na temelju međunarodnog sporazuma ili sudjeluje na temelju bilo kojeg drugog pravnog instrumenta, ta treća zemlja odgovornom dužnosniku za ovjeravanje, OLAF-u i Revizorskom sudu dodjeljuje potrebna prava i potreban pristup koji se zahtijevaju za sveobuhvatno izvršavanje njihovih ovlasti. Kada je riječ o OLAF-u, takva prava uključuju pravo provedbe istraga, među ostalim provjera i inspekcija na terenu, kako je predviđeno u Uredbi (EU, Euratom) br. 883/2013.

POGLAVLJE XI. KOMPLEMENTARNOST

Članak 32.

Kumulativno i alternativno financiranje

1. Program se provodi tako da se osigura njegova opća usklađenost i komplementarnost s drugim relevantnim politikama, programima i fondovima Unije, posebno onima koji se odnose na obrazovanje i osposobljavanje, kulturu i medije, mlade i solidarnost, zapošljavanje i socijalnu uključenost, istraživanja i inovacije, industriju i poduzetništvo, digitalnu politiku, poljoprivredu i ruralni razvoj, okoliš i klimu, koheziju, regionalnu politiku, migracije, sigurnost te međunarodnu suradnju i razvoj.

2. Za djelovanje za koje je primljen doprinos na temelju Programa može se primiti doprinos i iz drugog programa Unije, pod uvjetom da se doprinosima ne pokrivaju isti troškovi. Na odgovarajući doprinos djelovanju primjenjuju se pravila relevantnog programa Unije. Kumulativno financiranje ne smije premašiti ukupne prihvatljive troškove djelovanja. Potpora iz različitih programa Unije može se izračunati na razmjerno u skladu s dokumentima u kojima su utvrđeni uvjeti za potporu.

3. Projektni prijedlozi mogu primiti potporu iz Europskog fonda za regionalni razvoj ili Europskog socijalnog fonda plus u skladu s člankom 73. stavkom 4. Uredbe o zajedničkim odredbama za razdoblje 2021.–2027., ako im je u okviru ovog Programa dodijeljena oznaka „pečat izvrsnosti” jer su ispunili sljedeće kumulativne uvjete:
 - (a) ocijenjeni su u pozivu na podnošenje prijedloga u okviru Programa;
 - (b) u skladu su s minimalnim zahtjevima u pogledu kvalitete iz tog poziva na podnošenje prijedloga; i
 - (c) ne mogu se financirati u okviru tog poziva na podnošenje prijedloga zbog proračunskih ograničenja.

POGLAVLJE XII.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 33.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 3. i 23. dodjeljuje se Komisiji za vrijeme trajanja Programa.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 3. i 23. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

6. Delegirani akt donesen na temelju članaka 3. i 23. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 34.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Odbor se može sastajati u posebnim sastavima kako bi rješavao sektorska pitanja. Ako je to primjereno, u skladu s njegovim poslovnikom i na ad hoc osnovi, mogu se pozvati vanjski stručnjaci, uključujući predstavnike socijalnih partnera, da na sastancima odbora sudjeluju kao promatrači.
3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 35.

Stavljanje izvan snage

Uredba (EU) br. 1288/2013 stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2021.

Članak 36.
Prijelazne odredbe

1. Ova Uredba ne utječe na nastavak ili izmjenu djelovanja započelih na temelju Uredbe (EU) br. 1288/2013, koja se nastavlja primjenjivati na ta djelovanja do njihova zaključenja.
2. Iz financijske omotnice za Program mogu se također pokriti troškovi tehničke i administrativne pomoći koji su potrebni radi osiguravanja prijelaza između Programa i mjera donesenih na temelju Uredbe (EU) br. 1288/2013.
3. U skladu s člankom 193. stavkom 2. drugim podstavkom točkom (a) Financijske uredbe i odstupajući od članka 193. stavka 4. te uredbe, u propisno opravdanim slučajevima navedenima u odluci o financiranju, aktivnosti koje se podupiru na temelju ove Uredbe i povezani troškovi nastali u 2021. mogu se smatrati prihvatljivima od 1. siječnja 2021. čak i ako su te aktivnosti provedene i ti troškovi nastali prije podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva. Sporazumi o dodjeli bespovratnih sredstava za poslovanje za financijsku godinu 2021. iznimno se mogu potpisati u roku od šest mjeseci od početka financijske godine korisnika.
4. Ako je to potrebno, odobrena sredstva mogu se unijeti u proračun Unije nakon 2027. radi pokrivanja troškova predviđenih u članku 17. stavku 7. kako bi se omogućilo upravljanje djelovanjima i aktivnostima koji nisu dovršeni do 31. prosinca 2027.

5. Države članice na nacionalnoj razini osiguravaju neometan prijelaz između djelovanja koja su provedena u okviru Programa za razdoblje 2014.–2020. i onih koja treba provesti u okviru Programa.

Članak 37.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2021.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u ...

Za Europski parlament

Predsjednik

Za Vijeće

Predsjednik

PRILOG I

OPIS DJELOVANJA IZ POGLAVLJA II., III. I IV.

1. KLJUČNO DJELOVANJE 1 – MOBILNOST U SVRHU UČENJA

- 1.1. Mobilnost u svrhu učenja: kratkoročna ili dugoročna, skupna ili individualna mobilnost u različitim tematskim područjima i studijskim predmetima, među ostalim u područjima usmjerenima na budućnost, kao što su područje digitalizacije, klimatske promjene, čista energija i umjetna inteligencija.
- 1.2. Aktivnosti sudjelovanja mladih: aktivnosti čiji je cilj pomoći mladima da se uključe u civilno društvo i nauče sudjelovati u njemu, podići svijest o zajedničkim europskim vrijednostima i poticati dijalog između mladih i donositelja odluka na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini.
- 1.3. DiscoverEU – informalna i neformalna obrazovna aktivnost s izraženom komponentom učenja i dimenzijom uključenosti, koja se sastoji od iskustva učenja i putovanja Europom s ciljem poticanja osjećaja pripadnosti Uniji i omogućivanja sudionicima da otkriju kulturnu i jezičnu raznolikost Europe.

2. KLJUČNO DJELOVANJE 2 – SURADNJA MEĐU ORGANIZACIJAMA I USTANOVAMA

- 2.1. Partnerstva za suradnju: razne aktivnosti suradnje koje zajednički provode organizacije i ustanove iz različitih zemalja, osobito s ciljem razmjene i razvoja novih ideja i praksi, razmjene i usporedbe praksi i metoda te razvoja i jačanja partnerskih mreža. To djelovanje obuhvaća mala partnerstva koja su posebno osmišljena za poticanje šireg i uključivijeg pristupa Programu s pomoću aktivnosti s nižim iznosima bespovratnih sredstava, kraćeg trajanja i jednostavnijim administrativnim zahtjevima.
- 2.2. Partnerstva za izvrsnost: razni partnerski projekti i mreže ustanova i pružatelja obrazovanja i osposobljavanja, čiji je cilj poticanje izvrsnosti i jačanje međunarodne dimenzije te izrada dugoročnih strategija za poboljšanje kvalitete na razini sustava u svim područjima obrazovanja i osposobljavanja, ponajprije s pomoću zajednički razvijenih inovativnih praksi i pedagoških pristupa, visokih razina integrirane mobilnosti i snažne usmjerenosti na interdisciplinarnost, konkretno:
 - 2.2.1 savezi visokih učilišta („Europska sveučilišta”) koja izrađuju zajedničke dugoročne strategije za visokokvalitetno obrazovanje, istraživanje i inovacije te za usluge za društvo, na temelju zajedničke vizije i vrijednosti, visokih razina mobilnosti te snažne usmjerenosti na interdisciplinarnost i otvorenih studijskih programa koji obuhvaćaju module u različitim zemljama;

2.2.2. partnerstva pružateljâ strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (platforme centara izvrsnosti u strukovnom obrazovanju) integrirana u lokalne i regionalne strategije za održiv rast, inovacije i konkurentnost koji zajednički rade na visokokvalitetnim, transnacionalnim strukovnim programima usmjerenima na ispunjavanje aktualnih i novih sektorskih potreba za vještinama;

2.2.3. integrirani studijski programi (združeni diplomski studiji Erasmus Mundus) koje nude visoka učilišta u Europi i drugim zemljama svijeta, kojima se potiče izvrsnost visokog obrazovanja i internacionalizacija na svjetskoj razini.

U okviru djelovanja iz točke 2.2. mogu se podupirati i partnerski projekti i savezi za promicanje izvrsnosti u području školskog obrazovanja i obrazovanja odraslih.

2.3. Partnerstva za inovacije: partnerstva u područjima obrazovanja i osposobljavanja te mladih, s ciljem razvoja inovativnih praksi, konkretno:

2.3.1. savezi: strateška suradnja ključnih aktera u području obrazovanja i osposobljavanja te u poslovnom sektoru i istraživanjima kojom se potiču inovacije i modernizacija sustavâ obrazovanja i osposobljavanja;

2.3.2. projekti kojima se potiču inovacije, kreativnost, e-sudjelovanje i socijalno poduzetništvo u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih.

- 2.4. Neprofitna sportska događanja: događanja koja se održavaju u jednoj zemlji ili u više njih istodobno radi podizanja svijesti o ulozi sporta u različitim područjima, kao što su socijalna uključenost, jednake mogućnosti i zdravstveno usmjerena tjelesna aktivnost.
- 2.5. Internetske platforme i alati za virtualnu suradnju u područjima obrazovanja i osposobljavanja te mladih.

3. KLJUČNO DJELOVANJE 3 – POTPORA RAZVOJU POLITIKA I SURADNJI

- 3.1. Izrada i provedba općih i sektorskih programa politika Unije, što obuhvaća širok spektar aktivnosti kojima se nastoji potaknuti i poduprijeti oblikovanje politika i strategija u područjima obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta, uključujući: europske programe politika i strategije u različitim obrazovnim sektorima te u području mladih i sporta, uključujući aktivnosti kojima se podupire suradnja u pogledu politika na europskoj razini. Ovo djelovanje može uključivati potporu eksperimentiranju u području politika na europskoj razini, potporu aktivnostima kojima se želi odgovoriti na nove izazove u raznim tematskim područjima te potporu prikupljanju znanja, što obuhvaća istraživanja i studije.
- 3.2. Potpora alatima i mjerama Unije kojima se potiču kvaliteta, transparentnost i priznavanje kompetencija, vještina i kvalifikacija, što obuhvaća aktivnosti s ciljem lakšeg prijenosa bodova, poticanja osiguranja kvalitete, promicanja vrednovanja neformalnog i informalnog učenja, uključujući upravljanje vještinama i usmjeravanje vještina, te podupiranje relevantnih tijela, mreža i alata kojima se olakšavaju razmjene u području transparentnosti i priznavanja.

- 3.3. Dijalog o politikama u područjima obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta te suradnja s relevantnim dionicima, što obuhvaća širok spektar aktivnosti kao što su konferencije i druga događanja, potpora suradnji s međunarodnim organizacijama te potpora funkcioniranju dijaloga EU-a s mladima, mreža na razini Unije i europskih organizacija koje djeluju u općem interesu Unije.
- 3.4. Mjere kojima se doprinosi visokokvalitetnoj i uključivoj provedbi Programa, što obuhvaća potporu aktivnostima i tijelima, kao što su resursni centri, informacijske mreže te aktivnosti osposobljavanja i suradnje, kojima se unapređuje provedba Programa, grade kapaciteti nacionalnih agencija i poboljšava strateška provedba, te kojima se iskorištava potencijal prijašnjih sudionika Programa Erasmus+ i ostalih koji promiču Program kao pozitivnih uzora.
- 3.5. Suradnja s drugim instrumentima Unije i potpora drugim politikama Unije, što obuhvaća potporu aktivnostima za poticanje sinergija i komplementarnosti s drugim instrumentima Unije i nacionalnim instrumentima te promicanje suradnje sa strukturama koje provode te instrumente.
- 3.6. Aktivnosti širenja informacija i podizanja svijesti s ciljem informiranja građana i organizacija o Programu i politikama Unije u područjima obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta.

4. DJELOVANJA JEAN MONNET

- 4.1. Djelovanje Jean Monnet u području visokog obrazovanja: potpora visokim učilištima u Europi i izvan nje s pomoću modulâ, katedri i centara izvrsnosti Jean Monnet te projekata i aktivnosti umrežavanja Jean Monnet.
 - 4.2. Djelovanje Jean Monnet u drugim područjima obrazovanja i osposobljavanja: aktivnosti s ciljem promicanja znanja o pitanjima Unije u ustanovama za obrazovanje i osposobljavanje, kao što su škole i ustanove za strukovno obrazovanje i osposobljavanje.
 - 4.3. Potpora imenovanim ustanovama iz članka 8. točke (c) ove Uredbe.
-

PRILOG II.

POKAZATELJI

Ako je to primjereno, mjerenja na temelju kvantitativnih pokazatelja raščlanjuju se prema zemlji, rodu te vrsti djelovanja i aktivnosti.

1. Područja koja treba pratiti

- Sudjelovanje u mobilnosti u svrhu učenja.
- Organizacije i ustanove s osnaženom europskom i međunarodnom dimenzijom.

2. Elementi koje treba mjeriti

2.1. Ključno djelovanje 1 - Mobilnost u svrhu učenja:

2.1.1. broj sudionika u aktivnostima mobilnosti u svrhu učenja u okviru ključnog djelovanja 1;

2.1.2. broj organizacija i ustanova koje sudjeluju u Programu u okviru ključnog djelovanja 1;

2.1.3. broj sudionika u aktivnostima virtualnog učenja u okviru ključnog djelovanja 1;

2.1.4. udio sudionika koji smatraju da su imali korist od sudjelovanja u aktivnostima mobilnosti u svrhu učenja u okviru ključnog djelovanja 1;

- 2.1.5. udio sudionika koji smatraju da nakon sudjelovanja u aktivnostima u okviru ključnog djelovanja 1 imaju veći osjećaj pripadnosti Europi.
- 2.2. Ključno djelovanje 2 – Suradnja među organizacijama i ustanovama:
- 2.2.1. broj organizacija i ustanova koje sudjeluju u Programu u okviru ključnog djelovanja 2;
- 2.2.2. udio organizacija i ustanova koje smatraju da su zbog sudjelovanja u ključnom djelovanju 2 razvile visokokvalitetne prakse;
- 2.2.3. broj korisnika platformi za virtualnu suradnju kojima je pružena potpora u okviru ključnog djelovanja 2.
- 2.3. Ključno djelovanje 3 – Potpora razvoju politika i suradnji:
- 2.3.1. broj organizacija i ustanova koje sudjeluju u djelovanjima koja se financiraju bespovratnim sredstvima u okviru ključnog djelovanja 3.
- 2.4. Uključivanje:
- 2.4.1. broj osoba s manje mogućnosti koje sudjeluju u aktivnostima u okviru ključnog djelovanja 1;
- 2.4.2. broj novih organizacija i ustanova koje sudjeluju u Programu u okviru ključnih djelovanja 1 i 2.

2.5. Pojednostavnjenje:

2.5.1. broj malih partnerstava kojima je pružena potpora u okviru ključnog djelovanja 2;

2.5.2. udio organizacija i ustanova koje smatraju da su postupci za sudjelovanje u Programu razmjerni i jednostavni.

2.6. Doprinos u području klime:

2.6.1. udio aktivnosti koje se odnose na klimatske ciljeve u okviru ključnog djelovanja 1;

2.6.2. udio projekata koji se odnose na klimatske ciljeve u okviru ključnog djelovanja 2.

